МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра облікових технологій та бізнес-аналітики

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему **«Обліково-аналітичне забезпечення управління необоротними активами підприємства»**

здобувача вищої освіти II курсу, групи ОМУ-21-2,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
освітньо-професійна програма «Управлінський облік та бізнес-аналітика»

_____ **Брухаль Тетяни Павлівни**
підпис

Науковий керівник: **Краєвський Володимир Миколайович**
_____ *доктор економічних наук, професор*
підпис

Керівник освітньо-професійної програми:

Титенко Лариса Василівна
_____ *кандидат економічних наук, доцент*
підпис

Допущено до захисту за рішенням кафедри облікових технологій та бізнес-аналітики, протокол від «18» 01 2023 р. № 8

Паянок Тетяна Миколаївна
_____ *кандидат економічних наук, доцент*
підпис

Ірпінь – 2023

Реєстрація № 2 (номер) 23.01.23 (дата) _____ (підпис фахівця кафедри)

Результат перевірки до захисту (до захисту, на доопрацювання) 30.12.22 (дата) _____ (ініціали, прізвище наукового керівника)

Результат захисту 92 (оцінка) 11.02.2023 (дата захисту)

Голова комісії _____ (підпис) Савчук В. К., д. е. н., професор (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____ (підпис) Краєвський В. В., д. е. н., професор (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) Таянок Т. М., к. е. н., доцент (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) Титенко Л. В., к. е. н., доцент (ініціали, прізвище)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ				
1. Зміст роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 30	30		
2. Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10	10		
3. Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5	5		
4. Рецензент	від 0 до 5	5		
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**	50		
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1. Доповідь	від 0 до 10	10		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	25		
4. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10	2		
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**	42		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	**від 0 до 100**	92		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
92	A	5	04.02.2023	Савчук В.К., д.е.н., професор Краєвський В.М., д.е.н., професор Таянок Т.М., к.е.н., доцент Титенко Л.В., к.е.н., доцент Остапенко Я.О., к.е.н., доцент

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет **податкової справи, обліку та аудиту**
Кафедра **облікових технологій та бізнес-аналітики**
Спеціальність: **071 «Облік і оподаткування»**
Освітньо-професійна програма: «**Управлінський облік та бізнес-аналітика**»

Затверджую
Завідувач кафедри
_____ **Т.М. Паянок**
«16» 09 2022 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу вищої освіти
Брухаль Тетяні Павлівні

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Обліково-аналітичне забезпечення управління необоротними активами підприємства», затверджена наказом ректора від «31» 01 2022 № 146

2. Строк здачі закінченої роботи: «30» 12 2022 р.

3. Цільова установка (мета роботи): опрацювання переконуючих рекомендацій та пропозицій стосовно вдосконалення методики обліку і аналізу необоротних активів на досліджуваному підприємстві

Об'єкт дослідження процес бухгалтерського обліку та процедури економічного аналізу необоротних активів на базисному підприємстві - ТОВ "Глобинський м'ясокомбінат"..

Предмет дослідження: є сукупність методичних, практичних та теоретичних основ стосовно ведення обліку та аналізу необоротних активів підприємства.

4. Вихідні дані до роботи: монографії, дисертаційні дослідження, наукові статті, публікації із зазначеної тематики.

5. Перелік графічного матеріалу: 16 таблиць, 15 рисунків, 8 формул.

6. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом):

- економічний зміст категорії «необоротні активи» як об'єкта обліку та їх класифікація
- визнання, класифікація та оцінка необоротних активів в бухгалтерському обліку
- нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів

- організаційно-економічна характеристика ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»
- відображення необоротних активів у системі бухгалтерського обліку
- облік операцій з необоротними активами в умовах застосування інформаційних технологій
- організаційно-інформаційні засади контролю нематеріальних активів
- методика контролю наявності та економічної ефективності використання нематеріальних активів

7. Календарний план виконання роботи:

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	*фактично*
1	Вибір теми, вивчення літературних джерел та складання плану роботи	16.09.2021-30.10.2021	16.09.2021
2	Підготовка розділу роботи та подання його керівнику		
2.1	перший розділ	02.11.2021-23.05.2022	01.02.2022
2.2	другий розділ	24.05.2022-24.10.2022	24.05.2022
2.3	третій розділ	27.10.2022-25.12.2022	28.10.2022
2.4	вступ і висновки	19.12.2022-25.12.2022	19.12.2022
3	Попередній захист роботи	30.12.2022	30.12.2022
4	Отримання відгуку керівника роботи	24.01.2023	24.01.2023
5	Отримання зовнішньої рецензії	24.01.2023-25.01.2023	24.01.2023
6	Допуск до захисту завідувача кафедри	30.12.2022	30.12.2022
7	Захист кваліфікаційної роботи	03.02.2023	04.02.2023

8. Дата видачі завдання: «16» 09 2022 р.

9. Керівник кваліфікаційної роботи _____ (підпис) Т.М. Паянок (ініціали, прізвище)

10. Керівник освітньо-професійної програми _____ (підпис) Л.В. Титенко (ініціали, прізвище)

11. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти _____ (підпис) В.М.Кравський / Т.П.Брухаль (ініціали, прізвище)

АНОТАЦІЯ
на кваліфікаційну роботу

на тему: «Обліково-аналітичне забезпечення управління необоротними активами підприємства»

Метою роботи є опрацювання наукових рекомендацій та пропозицій стосовно вдосконалення методики обліку і аналізу необоротних активів на досліджуваному підприємстві.

Завданнями роботи є: упорядкування теоретичних підходів до вивчення сутності необоротних активів як економічної категорії; дослідження підходів до класифікації необоротних активів; вивчення порядку відображення в обліку інформації про надходження та витрачання необоротних активів на підприємстві; дослідження порядку обліку амортизації, та витрат на ремонт та інші поліпшення; виконання економічного аналізу забезпеченості та економічної ефективності використання необоротних активів.

Предметом дослідження є сукупність методичних, практичних та теоретичних основ стосовно ведення обліку та аналізу необоротних активів підприємства.

Об’єктом є процес бухгалтерського обліку та процедури економічного аналізу необоротних активів на базисному підприємстві.

Базою дослідження виступає ТОВ "Глобинський м’ясокомбінат".

За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо удосконалення обліку необоротних активів підприємства. Запропоновано включити до наказу про облікову політику елементи, які забезпечать формування більш аналітичної інформації щодо обліку необоротних активів; розроблено робочі документи аудитора щодо перевірки документального оформлення господарських операцій що характеризують надходження і вибуття необоротних активів.

Одержані результати можуть бути використані при організації обліку ТОВ "Глобинський м’ясокомбінат".

Робота містить 71 сторінок, 16 таблиць, 15 рисунків, 8 формул, 12 додатків. Список використаних джерел складається з 32 найменування.

Ключові слова: послуги, облік послуг, методика та організація обліку витрат автотранспортних підприємств, аудит послуг.

Рік виконання кваліфікаційної роботи 2021-2022 рр.

Рік захисту роботи 2023 р.

ANNOTATION
for qualifying work
on the topic: "Accounting and analytical support for the management of non-current assets of the enterprise"

The purpose of the work is to develop scientific recommendations and proposals regarding the improvement of the methodology of accounting and analysis of non-current assets at the researched enterprise.

The tasks of the work are: organization of theoretical approaches to the study of the essence of non-current assets as an economic category; study of approaches to the classification of non-current assets; study of the procedure for displaying information on receipts and expenditures of non-current assets in the enterprise; study of the procedure for accounting for depreciation, and costs for repairs and other improvements; performing an economic analysis of the security and economic efficiency of the use of non-current assets.

The subject of the study is a set of methodical, practical and theoretical foundations for accounting and analysis of non-current assets of the enterprise.

The object is the accounting process and procedures of economic analysis of non-current assets at the base enterprise.

The basis of the research is LLC "Globynskyi Myasokbinat".

Based on the results of the study, proposals were formulated to improve the accounting of non-current assets of the enterprise. It is proposed to include in the order on the accounting policy elements that will ensure the formation of more analytical information regarding the accounting of non-current assets; the working documents of the auditor were developed regarding the verification of the documentation of economic transactions characterizing the receipt and disposal of non-current assets.

The obtained results can be used when organizing the accounting of LLC "Globynsky meat processing plant".

The work contains 71 pages, 16 tables, 15 figures, 8 formulas, 12 appendices. The list of used sources consists of 32 names.

Key words: services, accounting of services, method and organization of cost accounting of motor transport enterprises, audit of services.

The year of performance of qualification work is 2021-2022.

The year of job protection is 2023.

ЗМІСТ

ВСТУП 2

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ 5

1.1. Економічний зміст категорії «необоротні активи» як об’єкта обліку та їх класифікація 5

1.2. Визнання, класифікація та оцінка необоротних активів в бухгалтерському обліку 10

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів 21

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ В ТОВ «ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ» 26

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» 26

2.2. Відображення необоротних активів у системі бухгалтерського обліку 33

2.3. Облік операцій з необоротними активами в умовах застосування інформаційних технологій 44

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ 51

3.1. Організаційно-інформаційні засади контролю нематеріальних активів 51

3.2. Методика контролю наявності та економічної ефективності використання нематеріальних активів 60

ВИСНОВКИ 66

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 69

ДОДАТКИ 71

ВСТУП

Актуальність теми дослідження визначена тим, що в наслідок реформування системи обліку значних змін зазнала методика обліку необоротних активів. Питання про її удосконалення перебуває в центрі уваги, тому що великою мірою виявляє можливості ефективного використання необоротних активів та оптимізації пов'язаних з цим витрат.

Згідно з положеннями Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» інформацію про необоротні активи повинна надавати система бухгалтерського обліку та фінансова звітність, що складена на підставі її даних. У зв'язку з впровадженням в дію М(С)БО вітчизняні підприємства здобули нові можливості у формуванні облікової політики з приводу необоротних активів. Втім, певні норми стандартів мають загальний характер, що утруднює їх практичну реалізацію. Недосконаліть способів оцінки результатів модернізації, модифікації, реконструкції необоротних активів неабияк утруднює облік витрат на їх поліпшення та відновлення. Ці та другі проблеми в обліку та аналізу необоротних активів передбачають необхідність розробки нових підходів до організації та методики обліку й аналізу необоротних активів.

Необоротні активи займають чималу питому вагу в загальній сумі активів підприємства, є одним із найсуттєвіших об'єктів фінансового обліку, що потребує контролю за їх рухом, визначенням зносу (амортизації), організації синтетичного та аналітичного обліку, здійсненням ремонту, модернізації, поновлення технічно недосконалих об'єктів та об'єктів, які застаріли.

Чимале місце посідають проблеми обліку та аналізу необоротних активів у дослідженнях провідних як вітчизняних, такі і зарубіжних науковців. Неабиякий внесок у розвиток теорії та методики обліку і аналізу необоротних активів вклали провідні дослідники, зокрема: Ф. Ф. Бутинець, З. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, Л. Г. Ловінська, Н. В. Починок, М. В. Півторак, В. В. Сопко, В. Г. Швець та інші. Втім, напрями розгляду обліку і аналізу

необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів вивчені не повною мірою. Недостатнє опрацювання в науковій літературі досліджуваних питань, а також їх практична цінність зумовили обрання даної теми магістерської роботи.

Метою дослідження є опрацювання переконуючих рекомендацій та пропозицій стосовно вдосконалення методики обліку і аналізу необоротних активів на досліджуваному підприємстві.

Виконання поставленої мети передбачає постановлення та вирішення подальший головних **завдань:**

упорядкування теоретичних підходів до вивчення сутності необоротних активів як економічної категорії; дослідження підходів до класифікації необоротних активів;

вивчення порядку відображення в обліку інформації про надходження та витрачання необоротних активів на підприємстві; дослідження порядку обліку амортизації, та витрат на ремонт та інші поліпшення;

виконання економічного аналізу забезпеченості та економічної ефективності використання необоротних активів.

Об’єктом магістерської роботи є процес бухгалтерського обліку та процедури економічного аналізу необоротних активів на базисному підприємстві - ТОВ "Глобинський м’ясокомбінат".

Предметом дослідження є сукупність методичних, практичних та теоретичних основ стосовно ведення обліку та аналізу необоротних активів підприємства.

Методи дослідження. Методологічною базою дослідження є системний підхід до визначення економічної категорії необоротних активів та процесу їх обліку та аналізу. Інформаційною базою вивчення є наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів з обліку та аналізу необоротних активів, зокрема нормативні та законодавчі акти України, інструктивні матеріали, а також фінансова звітність ТОВ "Глобинський м’ясокомбінат". Розв’язання поставлених завдань здобуто на підставі використання

загальнонаукових методів, зокрема: наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу та синтезу, порівняння, вибіркового обстеження та групування та економіко-статистичних способів дослідження.

РОЗДІЛ І
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНТХ АКТИВІВ

1.1. Економічний зміст категорії необоротні активи як об’єкта бухгалтерського обліку

Для того, щоб розкрити фундаментальні основи обліку необоротних матеріальних активів, треба розглянути та сформувати понятійний апарат через розгляд питань із обліку необоротних матеріальних активів зі здійснення капітальних інвестицій.

Для правильного визначення поняття “необоротні матеріальні активи” та розкриття їх сутності, слід насамперед дослідити поняття та економічну природу активів. Треба зазначити, що первісним у розкритті обліку необоротних матеріальних активів у бухгалтерському обліку є визначення їх поняття та економічного змісту. Визначення поняття, економічного змісту та знання об’єктів обліку необоротних матеріальних активів – основа правильного ведення обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, капітальних вкладень і одна з головних передумов ефективного управління ними та отримання позитивних результатів від ефективного їх використання.

Розходження в трактуванні основних термінів необоротних матеріальних активів, які зустрічаються у різних авторів, вимагає систематизації різних підходів до формуванні понятійного апарату і вироблення нових визначень, що відповідали б новим соціально-економічним умовам функціонування нашої країни.

Для того, щоб дослідити ці справді значимі для бухгалтерського обліку поняття, ми критично проаналізували основні поняття, які застосовують вітчизняні та іноземні вчені-економісти.

«До 1991 року у вітчизняній літературі поняття “необоротні матеріальні активи” підміняли поняттям “засоби праці”, тобто ці категорії ототожнювали. До того ж, і щодо визначення категорії “засоби праці” не

було однозначної думки. Зазвичай під ними розуміли річ (або комплекс речей), яку працівник розміщує між собою і предметом праці так, щоби вона була провідником його дій на цей предмет, за допомогою яких виробляють матеріальні та духовні цінності (тобто машини, обладнання, верстати, інструменти тощо). Але трапляються і такі думки, що це засоби праці, котрі протягом тривалого часу багаторазово використовуються у виробничому, комерційному, тобто операційному, процесі, поступово зношуються, зберігаючи при цьому натуральну форму, або що вони не мають тієї взаємозамінності, яка характерна для потенційної робочої сили та запасів діяльності. Тому ефективність їх різна за галузями, підприємствами, окремими видами. Ця різниця для кожного конкретного засобу праці залежить від його технічного, фізичного, морального зносу» [16, с.141].

Характеризуючи економічну сутність необоротних матеріальних активів, слід зазначити, що в сучасній літературі цей термін трактують також неоднозначно – або широко, або вузько, акцентуючи увагу лише на окремих його істотних характеристиках – залежно від мети дослідження.

У словнику іноземних слів, за редакцією І.В. Лехіна та інших подано розширеніше трактування поняття “необоротні матеріальні активи”:

а) «частина засобів виробництва, що беруть участь у створенні продукту протягом кількох виробничих циклів. При цьому за один виробничий цикл вони втрачають лише частину своєї вартості, зберігаючи свою натуральну-речову форму» [17, с. 45];

б) «різноманітні верстати, механізми, інструменти, двигуни, тощо, тобто це ті засоби, за допомогою яких люди виготовляють продукцію, виконують роботи, надають послуги; в) частина виробничих фондів у вигляді сукупності засобів праці, які мають вартість і беруть участь у процесі виробництва протягом багатьох виробничих періодів, не змінюючи при цьому свою форму і властивості, а їх вартість передається на вартість продукції поступово, в міру зношення, шляхом амортизаційних відрахувань» [17, с. 45].

Українські вчені, зокрема Я.Д. Крупка визначив, «що при трактуванні поняття “необоротні матеріальні активи” простежується взаємозв’язок двох сторін одного процесу: інвестиції ресурсів, тобто їх витрачання на формування сучасних необоротних матеріальних активів і одержання результату у вигляді “діяльного активу” для тривалого і ефективного використання у виробничому процесі» [18, с. 124]. Поняття “діяльного активу” дуже важливе для організації обліку, руху, використання необоротних матеріальних активів у галузі.

Однак, найпростішим визначенням необоротних матеріальних активів, якою наповнена сучасна література, є їх характеристика як “засобів основних” і “капітальних інвестицій”. Застосування терміну “необоротні матеріальні активи” з таким змістом відображено як у вітчизняній, так і в зарубіжній науковій літературі. Слід погодитися з тим, що необоротні матеріальні активи – це основний вид капітальних ресурсів у формі основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних вкладень. Природа необоротних матеріальних активів, сформованих на підприємстві, представляє матеріальні активи, що їх підприємство формує з метою тривалого використання у процесі виробництва чи постачання товарів, наданих послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних та соціально-культурних операцій.

Водночас, поняття “необоротні матеріальні активи” економісти тлумачать по-різному, звідси – неоднакове розуміння необоротних матеріальних активів. До речі, західні економісти, як правило, ототожнюють необоротні матеріальні активи з основним капіталом, засобами виробництва, благами. Таке розуміння сутності необоротних матеріальних активів, на нашу думку, хоча є продуктивним, однак спричиняє реконструктивний підхід до категорії “необоротних матеріальних активів”, який полягає передусім у тому, що необоротні матеріальні активи ототожнюють із

капіталовкладеннями в основний капітал або в основні фонди. З позиції системного підходу це означає ототожнення цілого з окремим елементом.

Г.П. Журавель, Я.Д. Крупка, Л.О. Гуцайлюк вважають, що необоротні активи підприємства, організацій – це «сукупність матеріально-речових цінностей, котрі діють у натуральній формі протягом тривалого періоду як у сфері матеріального виробництва, так і в невиробничій сфері» [19, с. 205].

В економічній енциклопедії основні засоби потрактовані, «як економічна форма засобів праці, що функціонують у виробничому процесі протягом багатьох циклів, частково, в міру зношування, переносить свою вартість на новостворений продукт, відтворюючись через кілька виробничих циклів, але не розкривають своєї соціально-економічної сутності. Основні засоби є лише засобом праці, залучені у виробничий процес, які виконують певні функції» [20, с. 792].

Сучасне сфера функціонування підприємств вітчизняних пояснюється надзвичайно складними умовами, котрі викликані не лише ситуацією політичною у країні, котра призвела до нестабільність валюти національної і зменшення спроможності купівельної споживача, а також одночасну експансію товаровиробників іноземних, котрі завойовують усе більшу частку ринку національного. Шеремет О.О. звертає увагу на те, що: «під впливом вищезазначених чинників зростає конкуренція на ринку, коли забезпечення стабільності трансформується у виживання вітчизняних підприємств. Важливою запорукою успіху сьогодні стає не просто забезпечення максимізації прибутку, а збереження стабільності у фінансовій, інвестиційній та господарській діяльностях підприємства. Забезпеченість виробничого процесу необоротними активами в оптимальній кількості та ефективне управління ними є необхідною умовою стабілізації та нормального функціонування. Однак для ефективного управління необоротними активами потрібно насамперед чітко визначити сутнісні характеристики цієї економічної категорії» [21, с. 54].

Голов С.Ф. зазначає: «у зарубіжній практиці поняття необоротні активи визначається по-різному. У Швейцарії необоротні активи в активі балансу об'єднані в одну групу – основні засоби; в Росії – оборотні активи, які включають нематеріальні активи, основні засоби та дохідні вкладення у матеріальні цінності, в Німеччині – основний капітал та фінансові активи; в Естонії – основне майно (довгострокові фінансові інвестиції, матеріальне основне і нематеріальне майно); у Єгипті – основний (основні засоби), моральний (нематеріальні активи) та ресурсний капітал (природні багатства)» [22, с. 165].

Трактування сутності поняття «необоротні активи» різними науковцями представлено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Наукові погляди вітчизняних вчених стосовно визначення сутності поняття «необоротні активи»

Автор	Трактування сутності
Диба В. М.	«Необоротні активи – сукупність майнових цінностей підприємства, які багаторазово беруть участь у процесі господарської діяльності і які переносять на продукцію свою вартість частинами» [1, с. 146] .
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л.	«Необоротні активи – сукупність майнових цінностей підприємства, які багаторазово беруть участь у процесі його господарської діяльності» [3, с. 319].
Кузнєцов В., Михайленко О.	«Необоротні активи – нематеріальні ресурси та матеріальні ресурси, що є власністю підприємства і забезпечують його функціонування, термін корисного використання яких становить більше одного року чи операційного циклу» [5, с. 320].
Мочерний С. В.	«Необоротні активи – матеріальні, нематеріальні та фінансові ресурси, термін корисного використання яких перевищує календарний рік (або операційний цикл)» [6, с. 555].
Сеймон В. С.	«Необоротні активи – це сукупність матеріальних і нематеріальних ресурсів та прав, які належать суб'єкту господарювання, беруть участь у виробничому процесі, переносять свою вартість на продукцію частинами та корисний ефект від використання яких очікується отримувати протягом періоду, який становить більше одного року» [7, с. 8].
Шелудько В. М.	«Необоротні активи – це майно підприємства, яке призначене для тривалого використання у процесі фінансово-господарської діяльності» [23, с. 98].

Джерело: сформовано автором [1;3;5-7;23].

Аналізуючи таблицю 1.1. наголосимо на тому, що, визначення, запропоновані вченими, суперечливі. Загальновизнаного тлумачення змісту

категорії активи необоротні не існує. Це можна пояснити наявністю великої кількості підходів до визначення цієї категорії, що вказують на еволюцію поглядів в економічній теорії. Незважаючи на багато думок, при визначенні природи необоротних активів вчені за їхніми переконаннями, як правило, діляться на дві групи. Одна група вважає, що необоротні активи є майновою цінністю підприємства, інша - що це матеріальні та нематеріальні ресурси. Однак, підсумовуючи висловлювання дослідників, можна сказати, що нематеріальні активи - це активи, які надійно виражаються у своїй вартості, використовуються компанією протягом тривалого часу (більше одного року) і які, як очікується, принесуть користь у майбутньому.

1.2. Визнання, класифікація та оцінка необоротних активів в бухгалтерському обліку

Як бачимо, вузьке розуміння необоротних матеріальних активів охоплює сам об'єкт і терміни "заморожування" капіталу, що їх можна використовувати в якості критерію класифікації необоротних матеріальних активів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2.

Підходи до класифікація необоротних матеріальних активів

<table>
<tr><td rowspan="4">Альтернативні поняття основного капіталу</td><td colspan="5">Необоротні матеріальні активи в вузькому значенні</td></tr>
<tr><td colspan="5">Необоротні матеріальні активи в вузькому балансовому значенні</td></tr>
<tr><td colspan="5">Необоротні матеріальні активи в широкому балансовому значенні</td></tr>
<tr><td colspan="5">Необоротні матеріальні активи в широкому балансовому значенні включаю довгострокові орендовані активи</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Необоротні матеріальні активи</td><td colspan="3">Витрати в необоротні матеріальні активи, що заморожують капітал</td><td rowspan="2">Витрати на старе списане відамортезоване обладнання</td><td rowspan="2">Витрати на готові вироби</td></tr>
<tr><td>Матеріальне необоротне майно</td><td>Незавершені капітальні вкладення</td><td>Довготермінова дебіторська</td></tr>
</table>

Терміни за-морожування капіталу	Довготермінові	Коротко-термінові	Довготер-мінові	Коротко-термінові

Джерело: сформовано автором

Відомо, що необоротні активи у сучасних умовах господарювання відіграють визначальну роль, оскільки вони становлять вагому частину майна будь-якого суб'єкта господарювання. Незважаючи на безліч думок під час визначення сутності необоротних активів, науковці у своїх переконаннях загалом розділились на дві групи: перша група [1–4] вважає, що необоротні активи - це майнові цінності підприємства; друга група [5–7] вважає, що необоротні активи - це матеріальні та нематеріальні ресурси. Проте, узагальнюючи твердження дослідників, можна сказати, що нематеріальні активи - це активи, достовірно виражені у своїй вартості, що використовується підприємством тривалий час (більше одного року) і від яких очікується отримати вигоду у майбутньому. Проведене дослідження термінологічного апарату дає змогу систематизувати та виокремити основні критерії визнання активу, як «необоротний актив» (рис. 1).

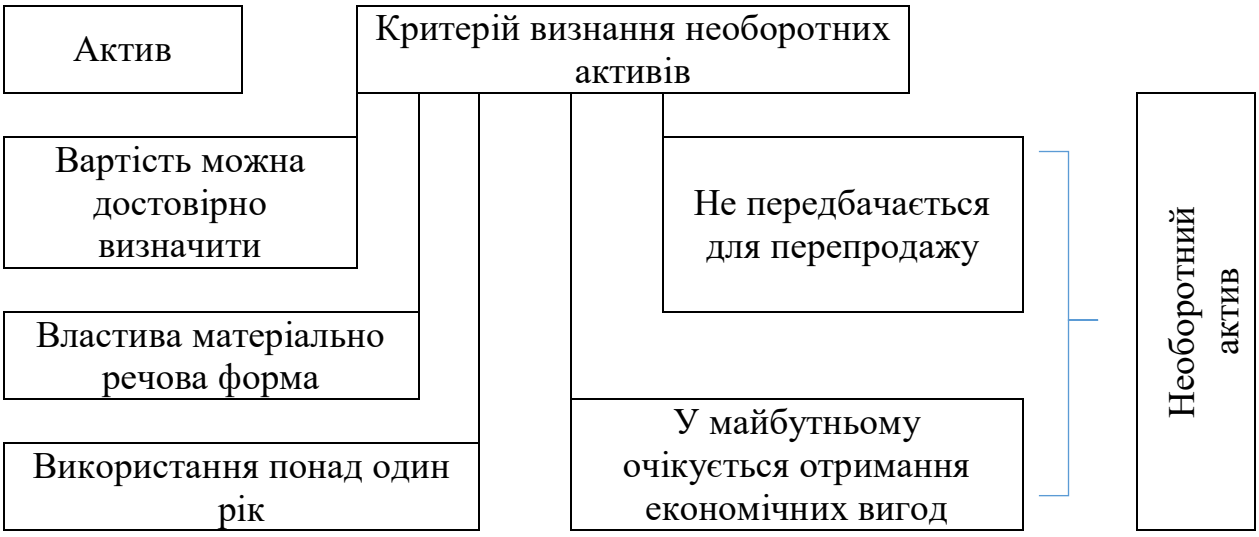

Рис. 1.1. – Критерії визнання необоротних активів [1-7].

На нашу думку, під необоротними активами доцільно розуміти сукупність майнових цінностей так і нематеріальних прав, що беруть безпосередню участь у виробництві продукції та наданні послуг, призначені

не для перепродажу та корисний ефект від яких очікується отримувати тривалий час (більше ніж за один рік або операційний цикл).

Світова практика протягом тривалого періоду напрацювала багаточисельні варіанти видів необоротних активів, тому для детального їх вивчення та цілеспрямованого управління потрібна систематизація за різними класифікаційними ознаками, адже класифікація полегшує пот очний облік, спрощує складання звітності в тому числі й про наявність і рух необоротних активів. Вивчення міжнародних стандартів фінансової звітності та національних стандартів бухгалтерського обліку, літературних джерел дає можливість виділити наступні ознаки класифікації необоротних активів (табл.1.3).

Таблиця 1.3.

Класифікація необоротних активів за ознаками

Класифікаційні ознаки	Складові	Характеристика
1	2	3
За типом власності	Власні	«відносяться ті, які належать підприємству на правах власності і відображаються на його балансових рахунках» [7, с.165]
	Орендовані	«використовуються підприємством відповідно з договором оренди, тому не належать підприємству на правах власності. Варто відмітити, що на балансових рахунках показують лише ті необоротні матеріальні активи, які підприємство отримало на правах фінансової оренди» [7, с.165]
За характером відображення зносу	Необоротні активи, що амортизуються	«відносяться придбані та вироблені основні засоби, а також довгострокові фінансові інвестиції, що утримуються до погашення; нематеріальні активи, які оцінюються за історичною собівартістю та мають обмежений термін корисного використання» [7, с.165]
	Необоротні активи, що не амортизуються	«відносяться нематеріальні активи без обмеженого терміну експлуатації; інвестиційна нерухомість, яка оцінюється за справедливою вартістю; гудвіл; довгострокова дебіторська заборгованість; відстрочені податкові активи» [7, с.165]
За характером об-слуговування ок-ремих видів дія-льності	Операційні необоротні активи	«обслуговують операційну діяльність. До них належать основні засоби. Ця група активів займає найбільшу частку у складі необоротних активів будь-якого підприємства» [7, с.165]
	Інвестиційні необоротні	«обслуговують інвестиційну діяльність називаються. Це капітальні інвестиції, в т.ч.

	активи	устаткування, призначене до монтажу Ця група необоротних активів є наслідком процесів реального інвестування» [7, с.165].
	Фінансові необоротні активи	«обслуговують фінансову діяльність. До них належать довгострокові фінансові вкладення» [7, с.165]

Продовження таблиці 1.3.

	Невиробничі необоротні активи	«необоротні активи, які знаходяться у володінні підприємства і використовують ним для задоволення соціальних потреб персоналу до їх складу входять об'єкти соціально-побутового призначення» [7, с.165]
За формою функ-ціонування (за функціональ-ними видами)	Матеріальні активи	«активи, які мають матеріальну форму (основні засоби; інші необоротні матеріальні активи; капітальні інвестиції; довгострокові біологічні активи)» [7, с.165].
	Нематеріальні активи	«немонетарні активи, які не мають матеріальної форми, сутність яких полягає у володінні правами на об'єкти інтелектуальної власності, а також інші аналогічні права, визнані в порядку, встановленому відповідним законодавством, об'єктом права власності особи, можуть бути ідентифіковані (ототожнені) й утримуються підприємством з метою використання протягом періоду, який більший за рік (або один операційний цикл, якщо він більший за рік) для виробництва, торгівлі та в адміністративних цілях або надання в оренду іншим особам» [7, с.165]
	Фінансові активи	«довгострокові фінансові інвестиції; відстрочені податкові активи; довгострокова дебіторська заборгованість» [7, с.165]

Джерело: сформовано автором [7, с.165]

Цікавою, на нашу думку, є «ринкова» класифікація необоротних активів щодо їх реального внеску до кінцевого фінансового результату діяльності підприємства. За цією ознакою необоротні активи можуть бути розділені на «живі» (реально генерують прибуток) і «мертві» (генерують збитки).

Доцільно зазначити, що науковці пропонують виокремлення різних класифікаційних ознак необоротних активів, проте в бухгалтерському обліку найпоширенішою є класифікація за формою функціонування (за функціональними видами), що й використовується для цілей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (рис.1.2).

«Як відомо, найбільшу частку у складі необоротних матеріальних активів складають основні засоби. Саме забезпеченість основними засобами є тією рушійною силою, за допомогою якої починає працювати підприємство, а в подальшому розширювати безпосередньо свою діяльність. До інших необоротних матеріальних активів переважно відносяться активи з невеликою вартістю, з терміном служби більше одного року або активи виробничого циклу. Важливо відмітити, що підприємство самостійно встановлює вартісну межу між основними засобами і малоцінними необоротними матеріальними активами, що обов'язково обумовлюється у Наказі про облікову політику. Традиційно поняття НМА використовують у бухгалтерському обліку, як грошове відображення результату використання інтелектуальних активів» [8, с. 198].

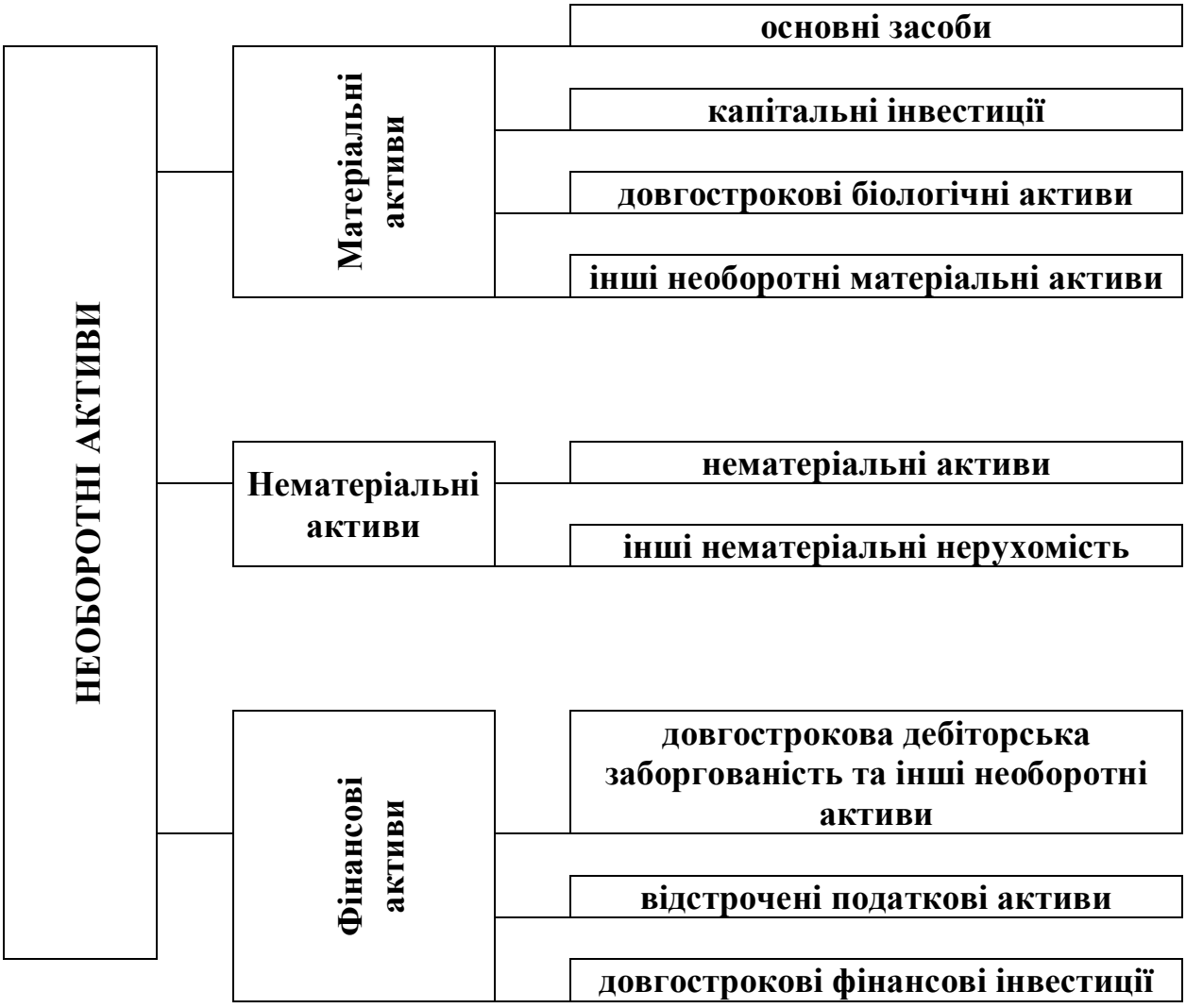

Рис. 1.2 – Класифікаційна ознака необоротних активів за функціональними видами та їх складові [7]

Також у складі нематеріальних активів вчені виділяють такі складові, як:

1) «людський та структурний капітал (Л. Едвінсон та М. Мелоун), що поєднує НМА, які характеризують характеристики робочої сили, особисті якості працівників та їх мотивацію, інвестиції в розвиток персоналу, продуктивність праці, доходи власників бізнесу тощо» [8, с. 198–199];

2) «індивідуальну компетентність, внутрішню та зовнішню структуру підприємства (К.-Е. Свейбі)» [8, с. 198–199];

3) «клієнтський капітал (Х. Сент-Онж), який об'єднує НМА у вигляді бази даних з визначенням постійних та потенційних клієнтів, характеристики відносин з ними, ділову репутацію підприємства у клієнтів тощо» [8, с. 198–199].;

4) «організаційний капітал (М. Армстронг) – це НМА, які характеризують систему менеджменту підприємства; організацію його бізнеспроцесів; організаційну структуру та внутрішні положення; засоби мотивування, контрою та регулювання; форми влади та стилі керівництва» [8, с. 198–199];

5) «клієнтський та партнерський капітал (Ю. Х. Даум), котрі охоплюють відносини організації з інвесторами та акціонерами, характеризує можливість забезпечення зростання капіталізації підприємства, підвищення його інвестиційної привабливості, тощо» [8, с. 198–199];

6) «капітал установи та капітал взаємодії з інститутами ринку (А. М. Колот), що характеризує НМА у сфері соціальних комунікацій та соціальної відповідальності, суспільної репутації підприємства» [8, с. 198–199].;

7) «вартість бренду (О. М. Вакульчик та Г. Л. Ступнікер)» [8, с. 198–199].;

8) «емоційний капітал (Й. С. Ситник)» [8, с. 198–199].

Але, існуючі підходи до структурування нематеріальних активів є дещо еклектичними та не завжди мають прикладне значення. Це потребує формування такого переліку структурних складових, який може відображати більшість властивостей нематеріальних активів й використовуватися для їх економічного оцінювання [8].

«У бухгалтерському обліку об’єкт основних засобів визнається активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання і його вартість може бути достовірно визначена. Отже, із зазначених норм можна виділити такі критерії для визнання основних засобів: 1) контрольованість; 2) матеріальність; 3) строк корисного використання (експлуатації) понад 1 рік або операційний цикл, якщо він довший за рік; 4) отримання в майбутньому економічних вигід від використання такого активу; 5) можливість достовірної оцінки; 6) призначення — використання в процесі виробництва чи постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій» [13].

Додатково слід виділити й критерій малоцінності. Так, у п. 5.2 НП(С)БО 7 зазначено: «підприємства можуть самостійно встановлювати вартісні ознаки предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА)» [13]. Податкове визначення основних засобів важливе не для всіх платників податку на прибуток, а тільки для високодохідників (платники податку на прибуток, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку, за останній річний звітний період перевищує 40 млн грн) і малодохідниківдобровольців, які прийняли рішення коригувати свій фінансовий результат на різниці. Адже саме таким платникам доводиться вести окремий податковий облік основних засобів. Що стосується інших малодохідників, які не визначають різниці, то вони з метою оподаткування орієнтуються тільки на бухгалтерський фінансовий результат. Податкове визначення основних засобів наведено в п.п. 14.1.138 Податкового

кодексу України. Так, основні засоби — «це матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр, вартість яких перевищує 20000 грн і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом, які призначені для використання в господарській діяльності платника податку та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)» [15]. Згаданою нормою встановлено також, що «податковими» основними засобами не є: — земля; — незавершені капітальні інвестиції; — автомобільні дороги загального користування; — бібліотечні й архівні фонди; — матеріальні активи, вартість яких не перевищує 20000 грн; — невиробничі основні засоби; — нематеріальні активи. Отже, матеріальні цінності для цілей податку на прибуток можуть бути віднесені до складу основних засобів, якщо дотримуються одночасно три умови. 1) об'єкт призначений для використання в господарській діяльності. Необоротні матеріальні активи, які не призначені для використання в господарській діяльності платника податків, для цілей податкового обліку класифікуються як невиробничі основні засоби. 2) об'єкт планується використовувати більше одного року (чи операційного циклу, якщо він довший за рік) з дати введення в експлуатацію. При цьому значення має саме очікуваний (тобто передбачуваний) строк використання об'єкта, а не фактичний період його експлуатації. 3) для основних засобів, які були введені в експлуатацію: - до 23.05.2020 р., вартісний критерій становить 6000 грн, - після 23.05.2020 р. - 20000 грн.

Передусім, застосовувати вартісний критерій слід залежно від того, чи є підприємство платником ПДВ і чи буде об'єкт використовуватися в ПДВ оподатковуваних операціях. Так, із сумою 20000 грн порівнюють вартість придбаного активу:

— без ПДВ, якщо підприємство зареєстроване платником ПДВ і об'єкт планується використовувати в оподатковуваних операціях;

— з ПДВ, якщо підприємство не зареєстроване платником ПДВ або якщо об’єкт придбавають для використання в необ’єктних і пільгових операціях;

— з урахуванням частини суми ПДВ, яку розраховують виходячи з частки використання об’єкта в неоподатковуваних операціях.

Це відбувається, якщо підприємство зареєстроване платником ПДВ і придбаває об’єкт, який одночасно використовуватиметься як в оподатковуваних, так і в неоподатковуваних операціях.

Крім того, зіставляти із сумою 20000 грн потрібно вартість активу з урахуванням усіх витрат, супутніх його придбанню. До таких витрат, наприклад, належать вартість транспортування, монтажу, налаштування тощо. Вартісний критерій для основних засобів у податковому обліку було підвищено відповідно до Закону України Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві, який набрав чинності 23.05.2020 р.[14].

Новий вартісний критерій застосовуватиметься до основних засобів, що вводяться в експлуатацію починаючи з 23.05.2020 р. Таким чином, тепер ті матеріальні цінності, вартість яких не перевищує 20000 грн, а строк служби становить більше одного року (операційного циклу), в податковому обліку розцінюють як малоцінні необоротні матеріальні активи.

Причому незалежно від того, як ці активи обліковуються в бухгалтерському обліку, в якому свій вартісний критерій, що має бути зазначений в наказі про облікову політику підприємства.

Але основні засоби, введені в експлуатацію до зазначеної дати, продовжують розглядатися в податковому обліку як основні засоби, навіть якщо їх вартість не перевищує 20000 грн, але більше 6000 грн.

На старі основні засоби, оприбутковані та введені в експлуатацію до 23.05.2020 р. (зараховані свого часу зважаючи на вартість вищу 6000 грн, до

складу податкових основних засобів), піднятий вартісний поріг до 20000 грн. ніяк не впливає.

Такі об'єкти як і раніше продовжують обліковуватись у складі основних засобів і амортизуватись в податковому обліку, навіть якщо їх залишкова вартість не перевищує 20000 грн.

Виділимо базові характеристики податкового визначення основних засобів та порівняємо їх із обліковими характеристиками основних засобів (табл.1.4.).

Таблиця 1.4.

Порівняльна характеристика основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку

Характеристики основних засобів	Податкове визначення	Облікове визначення
Матеріальність	Тільки матеріальні активи	Тільки матеріальні активи
Очікуваний строк корисного використання (експлуатації)	Перевищує 1 рік (або операційний цикл, якщо він триваліший за рік)	Перевищує 1 рік (або операційний цикл, якщо він триваліший за рік)
Госпдіяльна спрямованість активів	Основні засоби, які підприємство планує використовувати у власній господарській діяльності: - виробничого призначення - невиробничого призначення - не вважають основними засобами, не амортизують	Використання в господарській діяльності не є визначальним фактором бухгалтерської класифікації необоротного матеріального активу як основний засіб. Незалежно від того, де задіяно необоротний матеріальний актив, у системі П(С)БО його за визначенням вважають основним засобом й амортизують.
Вартість об'єкта	Первісна вартість придбаних основних засобів: - після 23.05.2020 - 20000 грн.; - до 23.05.2020 – 6000 грн	Визначається наказом про облікову політику

Джерело: сформовано автором

За правилами бухгалтерського обліку підприємства можуть самостійно виділяти малоцінні необоротні матеріальні активи зі складу основних засобів залежно від їх вартості [13]. «Тобто вартісна оцінка стосується виключно малоцінних необоротних матеріальних активів. Інші види матеріальних

активів з класифікаційної групи «Інші необоротні матеріальні активи» (бібліотечні фонди, інвентарна тара тощо) обліковуються у складі відповідних підгруп незалежно від величини їх первісної вартості. Вартісний критерій розмежування основних засобів і малоцінних необоротних матеріальних активів в бухгалтерському обліку може бути будь-яким. Проте для зближення з податковим обліком можна підтягнути бухгалтерську межу малоцінності до рівня 20000 грн. хоча це і не є обов'язковим. Для цього вносять відповідні правки в наказ про облікову політику і змінюють у ньому вартісну ознаку на 20000 грн. адже за необхідності вносити зміни в наказ про облікову політику можна і в середині року» [15]. Підвищення в бухгалтерському обліку критерію малоцінності до 20000 грн. є зміною облікової оцінки, а не облікової політики. Віднесення основних засобів до тієї чи іншої групи впливає на: - субрахунок обліку; - нарахування амортизації; - мінімальний строк корисного використання (пп. 138.3.3 ПКУ); - складання інвентарного номера (він починається з перших 3-х цифр рахунку обліку основних засобів).

Класифікація груп основних засобів та нематеріальних активів для нарахування амортизації. - розмір критерію рахується без ПДВ, якщо підприємство – платник ПДВ. Це означає, що об'єкт вартістю 24000 грн з ПДВ, цілком вписується у вартісну межу МНМА, та як його вартість без ПДВ становить 20000 грн. - в межах критерію; - для МНМА можливі більш прості методи амортизації – 50 на 50 та 100%; -замість 20000 грн можна використати й інший критерій, так як цифра «20000» взята з ПКУ та має значення лише для платників податку на прибуток (великодоходників). Малодоходники та платники єдиного податку можуть її змінити. Головне – зафіксувати цю вартісну межу в наказі про облікову політику; - у балансі (звіті про фінансовий стан) МНМА зливаються з основними засобами в одному рядку – «Основні засоби»; - вартісна межа може застосовуватися не до всіх основних засобів, якщо це визначено наказом про облікову політику. Наприклад, можна зробити виняток для інвентарної тари, бібліотечних

фондів, нетитульних споруд. Однак, для цілей податкового обліку усі об’єкти вартістю менше 20000 грн не вважаються основними засобами. У результаті витрати на придбання об’єкту дешевше 20000 грн. одразу можна списати на витрати періоду (через метод амортизації 100% при введенні в експлуатацію). І жодних податкових різниць за ними розраховуватись не буде. Як стверджують науковці, з податкової точки зору збільшення вартісного порога для кваліфікації основних засобів до 20000 грн призведе до того, що більшу кількість активів можна буде кваліфікувати як малоцінні і списувати на витрати швидше (50/50 або в розмірі 100% при введенні в експлуатацію).

Головною ознакою підвищення рівня ефективного використання основних засобів підприємства є зростання обсягу виробництва продукції за допомогою технічних, організаційних та економічних заходів. Основним завданням діяльності підприємств, від результату якого залежить фінансовий стан та конкурентоспроможність підприємства є вирішення питання щодо підвищення ефективності використання основних фондів. Оскільки від цього залежить збільшення обсягу виробництва майбутнє ефективного функціонування підприємства в цілому. Покращення стану основних засобів можливе тільки завдяки оновленню та проведенню технікотехнологічної інноваційної модернізації. Таким чином, можна стверджувати, що за сучасних умовах господарювання підприємств головною метою є теоретичні визначення об’єкта основних засобів, методологічні основи формування в обліку інформації про основні засоби, нарахування амортизації, розкриття інформації про основні засоби, яка необхідна для користувачів фінансової звітності.

Проблеми обліку необоротних активів підприємства в умовах реформування економіки набувають особливої актуальності з огляду на потребу в отриманні інвесторами та іншими зацікавленими користувачами точної й достовірної інформації про стан і ефективність використання необоротних активів.

1.3. Нормативно – правове регулювання обліку необоротних активів

Бухгалтерський облік в Україні ґрунтується на міжнародних визнаних нормах обліку та звітності, основні вимоги яких встановлені Законом та ведеться на підприємстві безпосередньо з дня його реєстрації до моменту ліквідації.

Вся система нормативно-правових актів щодо регулювання бухгалтерського обліку основних засобів в Україні може бути представлена 5- рівневою структурою:

1) Конституція України, закони та інші підзаконні нормативні акти;

2) Акти вищого органу в системі органів виконавчої влади;

3) Положення бухгалтерського обліку та інші нормативні акти (накази, інструкції та ін.), що приймаються центральними органами спеціальної компетенції (Міністерством фінансів України, Держкомстатом України та іншими відомствами);

4) Методичні рекомендації з ведення бухгалтерського обліку, що розробляються і затверджуються з врахуванням особливостей та потреб певних видів діяльності;

5) Робочі документи щодо організації та ведення бухгалтерського обліку та застосування облікової політики, що приймаються власником підприємства на підставі нормативних документів, розроблених і затверджених органами держави.

Облік основних засобів підприємства та нематеріальних активів наразі регулюється такими нормативно-правовими документами (табл 1.5):

Таблиця 1.5.

Основні нормативні документи, що регулюють облік необоротних активів

Скорочена назва документа	Повна назва	Ким затверджено

НП(С)БО 7	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”	Наказ Мінфіну від 27.04.2000 р. № 92
НП(С)БО 14	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда”	Наказ Мінфіну від 31.01.2000 р. № 20
НП(С)БО 27	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 “Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність”	Наказ Мінфіну від 07.11.2003 р. № 617
НП(С)БО 28	Зменшення корисності активів	Наказ Мінфіну від 24.12.2004 р. № 817
ПКУ	Податковий кодекс України (пп. 14.1.138; пп. 138.3.2; пп. 138.3.3; п. 43 підрозділу 4 розділу XX)	ВР, Закон від 02.12.2010 р. № 2755

Продовження таблиці 1.5.

Методрекомендації № 561	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів	Наказ Мінфіну від 30.09.2003 р. № 561
Порядок № 818	Порядок складання типових форм з обліку та списання основних засобів суб’єктами державного сектору*	Наказом Мінфіну від 13.09.2016 р. № 818
Наказ № 352	Про затвердження типових форм первинного обліку	Наказ Мінстату від 29.12.95 р. № 352
Для підприємств, що застосовують МСФЗ:		
МСБО 16	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”	IASB (Лондон)
МСФЗ 5	Міжнародний стандарт фінансової звітності 5 “Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність”	IASB (Лондон)
МСФЗ 16	Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 “Оренда”	IASB (Лондон)

Джерело: сформовано автором за [24]

Основними завданнями організації обліку і контролю наявності та руху основних засобів є:

- контроль за збереженням основних засобів;

- правильне і своєчасне документальне оформлення та відображення в регістрах обліку надходження, внутрішнього переміщення і вибуття об'єктів основних засобів;

- правильне обчислення та відображення в обліку сум зносу (амортизації) основних засобів;

- контроль за витратами на ремонт основних засобів, ефективністю використання основних засобів;

- отримання документально обґрунтованих даних про наявність та рух основних засобів за місцями їх експлуатації, а також в розрізі осіб, відповідальних за їх збереження; - виявлення результатів від реалізації об'єктів основних засобів або іншого їх вибуття.

«Організація бухгалтерського обліку на підприємствах регламентується рядом законів та нормативних актів. Важливим актом є Закон України “ Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні ”. Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Згідно даного документу бухгалтерський облік є обов’язковим видом обліку, який ведеться підприємствами, так як фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві, відповідальність за правильність його ведення несе власник або уповноважений орган, який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів» [25].

В зв’язку з реформуванням системи бухгалтерського обліку Міністерством фінансів України було затверджено План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операції підприємств і організацій. Для обліку основних засобів у Плані рахунків передбачено рахунок 10 „ Основні засоби ” і ряд субрахунків. Крім цього затверджено інструкцію про застосування плану рахунків. Вона спрямована на забезпечення єдності відображення однорідних за змістом

господарських операцій на відповідних синтетичних рахунках і субрахунках. В інструкції наведено коротку характеристику і призначення синтетичних рахунків і субрахунків, типову схему реєстрації та групування інформації про господарські операції.

Значна роль відводиться П(С)БО 7 «Основні засоби». Це положення визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. П(С)БО 7 містить вимогу класифікації основних засобів на дев'ять груп. Одним із основних і значущих термінів є визначення поняття «справедлива вартість». Від правильності визначення справедливої вартості залежить первинна вартість основних засобів, придбаних внаслідок бартерних операцій, одержаних безоплатно або у рахунок внеску до статутного капіталу.

Прийняті Методичні рекомендації є важливим кроком виконання заходів з реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності. Методологічне регулювання бухгалтерського обліку в Україні здійснює Міністерство фінансів, яке розробляє:

- плани рахунків бухгалтерського обліку;

- положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерського обліку;

- обсяг, форми і порядок складання річної (квартальної) фінансової звітності; - порядок ведення облікових регістрів різними підприємствами;

- інші нормативні документи, які визначають правила ведення обліку в цілому та окремих господарських операцій.

РОЗДІЛ ІІ
МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ В ТОВ «ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»

Товариство з обмеженою відповідальністю "Глобинський м’ясокомбінат" відокремлених дочірніх підприємств та філій не має. Метою діяльності підприємства є ведення господарської діяльності з метою отримання прибутку та задоволення потреб учасників товариства.

Одноособовим виконавчим органом Товариства є Генеральний директор. Вищий орган - збори засновників. Змін в організаційній структурі відповідно з попередніми періодами у 2020 році не було.

Жодних дочірніх підприємств, філій, представництв та інших відокремлених підрозділів не створювалось.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу (осіб) 2444 : Чисельність за сумісництвом 1, Чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу (дня, тижня) (осіб): 84. Факти зміни розміру фонду оплати праці, його збільшення або зменшення відносно попереднього року: фонд оплати праці порівняно з попереднім роком не змінився, у зв'язку фінансово-економічною кризою у країні та світі. Кадрова програма емітента, спрямована на забезпечення рівня кваліфікації працівників операційним потребам емітента: Емітент постійно підвищує рівень кваліфікації працівників за рахунок навчання на відповідних семінарах та курсах, крім того працівники підприємства постійно відвідують спеціалізовані виставки з метою вивчення останніх досягнень у галузі медицини.

Основні види продукції ТОВ "Глобинський м’ясокомбінат": готові м’ясні вироби, м'ясо свинини, м'ясо птиці, м'ясо яловичина, ковбасні вироби із печінки та варені ковбаси, напівфабрикати та інші ковбасні вироби.

Виробництво підприємства не залежить від сезону. Основні ризики - падіння платоспроможності населення, розповсюдження АЧС по території України.

Для зменшення ризиків підприємство проводить зважену цінову політику, постійно працює над підвищенням якості товарів. Безперервна робота з поліпшення якості і технології виробництва дають заслужений позитивний результат.

Продукція, яка випускається під ТМ «Глобино», завоювала низку найвищих нагород на багатьох національних виставках і конкурсах, а головне – отримала визнання серед українських та закордонних споживачів. Збут продукції здійснюється через свою власну регіональну сітку.

Високотехнологічне виробництво – одна з головних складових конкурентоспроможності підприємств групи компаній «Глобино». «Глобинський м’ясокомбінат» постійно співпрацює з провідними європейськими машинобудівними компаніями Matimex, Shaller і Travaglini, обладнання яких визначає сучасний стан м’ясної індустрії.

ТОВ "Глобинський м’ясокомбінат" входить в трійку лідерів галузі України, основні конкуренти: м'ясна фабрика "Фаворит Плюс", ПАТ "Український бекон", м’ясокомбінат "Ятрань".

Підприємство збуває продукцію через торгові представництва по всій території України. Левову частку основної сировини підприємство закупляє у ТОВ "НВП" "Глобинський свинокомплекс". Основні покупці продукції: Сільпо-55 ТОВ, Таврія-В ТОВ, Таврія плюс ПП*,ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА", ТОВ Ашан Україна Гіпермаркет, Фоззі-В,ЗАТ, Фоззі-Січ ТОВ, Фоззі-Фуд ТОВ, Фоззі-Юг ЗАТ, ФОЗЗІ ЗАТ, Фоззі Ост ТОВ, Фора ТОВ Підприємство реалізує готову продукцію через всі існуючі торгові мережі по всій території України.

Опис виробничого циклу: Заготівля-забій-охолодження-обвалка-жилування-складання фаршу-термообробка-охолодження-реалізація.

Таблиця 2.1.

Ідентифікаційні реквізити, місцезнаходження та засоби зв'язку ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»

Повне найменування	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"
Скорочене найменування	ТОВ "ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"
Організаційно-правова форма	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
Код за ЄДРПОУ	25167451
Територія (область)	Україна, Полтавська область
Район	Глобинський район
Поштовий індекс	39000
Населений пункт	м. Глобине
Вулиця, будинок	Вулиця Володимирська, буд. 228
Міжміський код та телефон	+380536524251 +350836525250
E-mail	sekretar@mk.globino.ua
www-адреса	https://corp.globino.ua/

Джерело: складено автором

Статут товариства зареєстровано Глобинською районною державною адміністрацією Полтавської області. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи № 1 561 120 0000 000101 від 06.09.2001р. Інформацію щодо державної реєстрації Товариства наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

Інформація про державну реєстрацію підприємства

Реєстр платників ПДВ Дата реєстрації: 07.04.1998	Дійсне свідоцтво ПДВ Індивідуальний податковий номер: 251674516080
Реєстр платників акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового Дата реєстрації: 01.07.2019	Номер запису у Реєстрі: 1368 Дата внесення запису до Реєстру: 26.06.2019
Дані про реєстраційний номер платника єдиного внеску	Інформація про дійсне свідоцтво єдиного податку відсутня в базі

Джерело: складено автором

Організаційно-правова форма Емітента після дати реєстрації не змінювалась. На теперішний час ТОВ "Глобинський м'ясокомбінат" є товариством з обмеженою відповідальністю із статутним фондом 5 795 тис. грн., складає самостійний баланс, має круглу печатку зі своїм найменуванням, поточний рахунок в банківський установі.

Інформацію про діяльність компанії відповідно до видів економічної діяльності а згідно даних ЄДРПОУ наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.

Основні види діяльності

Код за КВЕД	Вид діяльності
10.11	**Основний** Виробництво м'яса
10.13	**Інші** Виробництво м'ясних продуктів
10.41	Виробництво олії та тваринних жирів
10.91	Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах
46.11	Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами
46.32	Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля
47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
68.20	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
41.20	Будівництво житлових і нежитлових будівель
73.20	Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки

Джерело: складено автором

Як ми вже зазначали раніше, компанія займає лідируючи позиції на ринку України. Для підтвердження цього скористаємося аналітичними інструментами аналітичної компанії YouControl та зведемо в одну таблицю інформацію щодо показників ринкового скорингу ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2016 – 2020 роки. Для визначення узагальнюючого показника в розрахунок береться місце підприємства у секторі, ринку та субринку, паралельно визначаючи відповідну частку даних сегментів в динаміці.

Таблиця 2.4.

Показники ринкового скорингу ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2016 – 2020 роки

Фінансовий індикатор	2016	2017	2018	2019	2020
Індекс MarketScore	A/3.8	A/3.4	A/3.9	A/3.8	A/3.8
Частка у секторі	0,16%	0,13%	0,16%	0,17%	0,19%
Частка ринку	7,05%	5,38%	7,04%	7,30%	7,13%
Частка на субринку	13,47%	10,38%	14,36%	15,40%	14,21%
Місце компанії в секторі	80	97	66	68	64
Місце компанії на ринку	1	3	2	2	2
Місце компанії на субринку	1	1	1	1	1
Абсолютний приріст виручки за рік, млн грн	128,7	0	958,2	214,9	141,3
Відносний приріст виручки за рік, %	6,60%	0,00%	46,40%	7,10%	4,40%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	280,1	174,9	362,3	391,1	438,2
Сукупний середньорічний темп зростання виручки за 3 роки, %	19,00%	10,30%	16,00%	16,20%	17,80%

Джерело: складено автором за даними youcontrol

Дані таблиці вказують, що майже на протязі усього періоду за який здійснювалося дослідження величина індексу MarketScore лишалася на рівні A/3.8.

Крім того, за досліджуваний період підприємство значно поліпшило своє становище в секторі, відповідно перемістившись з 80 місця у 2016 році на 64 у 2020 році. При цьому протягом усього досліджуваного періоду компанія перебуває на лідируючих позиціях на субринку впевнено займаючи першу позицію і другу на ринку.

Починаючи з 2018 року ми можемо спостерігати поступове збільшення абсолютного середньорічного приросту виручки за 3 роки з 362,3 млн.грн у 2018 році до 438,2 млн.грн у 2020 році. Це с свою чергу призвело до збільшення величини сукупного середньорічного темпу зростання виручки за 3 роки на 7,5%, з 10,3% у 2017 році до 17,8% у 2020 році.

Для оцінки та аналізу фінансово-господарської діяльності компанії скористаємося аналітичними інструментами аналітичної компанії YouControl та зведемо в одну таблицю інформацію щодо ліквідності, платоспроможності, прибутковості та ділової активності підприємства.

Таблиця 2.5.

Показники фінансового скорингу ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2016 – 2020 роки

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Індекс FinScore	D/1,6	D/1,6	D/1,8	B/2,7	B/2,9
Ліквідність					
Поточна ліквідність	59,80%	59,80%	47,90%	59,90%	65,50%
Абсолютна ліквідність	5,20%	5,20%	4,50%	9,10%	4,40%
Коефіцієнт “кислотний тест”	47,80%	47,80%	33,00%	43,50%	50,60%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	42,20%	42,20%	32,80%	43,40%	50,40%
Відношення грошових коштів до активів	4,40%	4,40%	3,50%	6,50%	3,00%
Проміжний коефіцієнт покриття	42,20%	42,20%	32,80%	43,30%	44,20%
Платоспроможність					
Коефіцієнт автономії	9,20%	9,20%	18,50%	15,80%	23,50%
Відношення чистого боргу до EBITDA	9,8	9,8	14,5	6,7	8,6
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	18,50%	18,50%	29,40%	27,70%	43,00%
Прибутковість					
ROA - Рентабельність активів	-2,20%	-2,20%	-0,80%	1,90%	9,70%
Рентабельність власного капіталу	-19,40%	-	-30,40%	14,80%	70,30%
RCA - Рентабельність оборотних активів	-4,40%	-4,40%	-2,10%	4,50%	21,40%
NPM - Чиста маржа	-1,80%	-1,80%	-0,50%	1,10%	6,00%
ROTA - Рентабельність загальних активів	0,60%	0,60%	1,60%	5,00%	13,40%
Валова рентабельність собівартості	31,70%	31,70%	27,70%	30,10%	32,60%

Продовження таблиці 2.5.

Рентабельність операційних витрат	112,50%	112,50%	101,30%	100,00%	98,40%
Чиста рентабельність витрат	3,40%	3,40%	0,60%	0,50%	0,40%
Ділова активність					
Оборотність загальних активів	1,3	1,3	1,7	1,7	1,7
Оборотність робочого капіталу	-4,5	-4,5	-4,1	-4,6	-6,4
Оборотність дебіторської заборгованості	4,6	4,6	6,5	7,4	5,9

Джерело: складено автором за даними youcontrol

З даних таблиці 2.5. видно, що підприємство протягом останніх п’яти років значно покращило значення інтегрального індекс FinScore, а саме з D/1,6 у 2016 році до B/2,9 у 2020 році.

В першу чергу цього вдалося досягти завдяки покращенню показників прибутковості компанії. Так, величина рентабельності активів з від’ємного значення (-2,2%) у 2016 році досягла величини 9,7%. Подібна ситуація спостерігається з рентабельністю власного капіталу, яка на початку дослідження перебувала на позначці -19,40%, тобто підприємство констатувало збитки, а вже у 2020 році ми спостерігаємо позитивне значення на рівні 70,3%.

Подібна ситуація спостерігається при дослідженні платоспроможності підприємства, де коефіцієнт автономії зріс з 9,2% у 2016 році до 23,5% у 2020 році, а величина коефіцієнта покриття необоротних активів власним капіталом за досліджуваний період збільшилася більше ніж у 2,3 рази з 18,5% у 2016 році до 43% у 2020 році.

2.2.Відображення необоротних активів у системі бухгалтерського обліку

Необоротні активи – це активи очікувана тривалість використання яких перевищує 1 рік. Або один операційний цикл, якщо він довший за рік. Виходить, що єдиним критерієм у розділенні активів на оборотні і необоротні є час. Ні вартість, ні їх форма (фізична чи нематеріальна), ні їх вид значення не мають. При чому така тривалість використання є саме очікуваною, а не фактичною.

Так, якщо підприємство придбаває автомобіль, то воно очікує його використовувати декілька років, а не розбити у найближчій подорожі через 3 місяці. Такий автомобіль буде необоротним активом. Однак, якщо автомобіль одразу придбаний на продаж, то він стає оборотним активом у складі товарів.

Необоротний актив – це актив для використання > 1 року. Типовими прикладами необоротних активів є будинки, машини і виробниче обладнання, автомобілі, придбані ліцензії і патенти, дебіторська заборгованість з терміном погашення понад рік, а також бики, корови та інші тварини у сільськогосподарських підприємств.

Необоротний, тому що не бере участі у господарському обороті (операційному циклі). Оборот – це постійний цикл господарських процесів на підприємстві: придбали (витратили гроші) → виробили продукт → продали (отримали гроші) → придбали (знову витратили гроші) → і т.д. Виходить, що сировина, товари, інші запаси, а також гроші постійно рухаються, беруть участь у такому обороті. Машини, станки, обладнання, на перший погляд, участі в такому русі не приймають, вони майже незмінні у своєму фізичному стані. Принаймні протягом короткого періоду часу, такого як рік. Через це й назва активу – “необоротний”, тобто такий, що знаходиться поза господарським оборотом, багаторазово використовується у операційних циклах.

Операційним цикл – це те саме, що й господарський оборот, так його часто називають, наприклад у термінології Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Він може бути довшим за рік у підприємств, які виробляють досить складні й тривалі за часом виробництва продукти – літаки, кораблі, складну військову техніку, а також деякі види елітних продуктів харчування і алкоголю, наприклад тверді сири, вино й коньяк, які мають тривалу витримку.

Весь цей поділ на оборотні/необоротні досить умовний – насправді будь-який актив так чи інакше бере участь у господарському житті підприємства й приносить йому певну частку доходу шляхом свого використання. Ті ж самі машини і обладнання поступово у бухгалтерському обліку "списуються" на витрати і такий процес називають бухгалтерським зносом, або амортизацією.

Однак, така термінологія властива українському та пострадянському бухгалтерському обліку. У зарубіжному досвіді щодо необоротних активів вживаються інші терміни – довгострокові активи (англ. – *long-term assets*), непоточні активи (англ. – *non-current assets*). Останній термін можна зустріти у МСФЗ.

Щодо термінології:

- **необоротні активи –** використовується в українському бухгалтерському обліку. Також в інших країнах пострадянського простору;
- **довгострокові активи** (англ. – long-term assets) – часто використовується у західних країнах;
- **непоточні активи** (англ. – non-current assets) – використовується у МСФЗ.

Тобто, необоротні, довгострокові, непоточні – це назви-синоніми активів тривалого й багаторазового використання.

Документування господарських операцій з необоротними активами є важливим, первинним етапом бухгалтерського обліку і є організованим процесом спостереження, вимірювання та фіксації даних про господарські

операції у документах типової форми згідно з вимогами чинного законодавства; включає сукупність даних і бухгалтерських документів у письмові й або електронні й формі, у яких ведеться реєстрація фактів господарського життя на підприємстві. Первинні документи є першими першоджерелом облікової інформації на підприємстві. Вони можуть бути складені п ід час здійснення господарської операції або безпосередньо після її закінчення, містять відомості про господарські операції, підтверджують їх здійснення та є базою для подальшого ведення бухгалтерського обліку. Дозволяють здійснювати поточний контроль за збереженням майна підприємства, а також використовуються для здійснення аналізу фінансово-господарсько ї діяльності підприємств.

На підставі наказу Держстату від 22.10.2021 р. № 266 втратив чинність наказ Міністерства статистики України від 29.12.95 р. № 352 “Про затвердження типових форм первинного обліку” (далі — наказ № 352), яким було затверджено форми первинних документів для обліку основних засобів. Цими формами ми користувалися з 01.01.96 р., а з 22.10.2021 р. їх було скасовано.

Таким чином, наразі для оформлення операцій з основними засобами (далі — ОЗ) можна складати документ довільної форми за умови наявності в ньому обов’язкових реквізитів первинного документа. Це може бути документ, який повторює відповідну типову форму або самотужки розроблений. Хоч таке право існувало й раніше (п. 2.7 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Мінфіну від 24.05.95 р. № 88).

Під час розробки форм документів можна використати скасовані форми наказу № 352 та чинні типові форми, встановлені для державних підприємств наказом Мінфіну Українивід 13.09.16 р. № 818 “Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб’єктами державного сектору та порядку їх складання”, адже ці форми вже

не містять “зайвих” реквізитів, хоч і не вельми відрізняються від скасованих форм наказу № 352.

Рішення про форми первинних документів, які застосовують під час обліку основних засобів, доцільно зазначити у наказі про облікову політику, додавши до нього зразки форм.

На досліджуваному підприємстві для використання зразки форм, які за суттю наближені до типових форм, однак містять графи, які відповідають потребам господарської діяльності підприємств в умовах сьогодення.

Акт приймання-передачі основних засобів можна застосовувати для оформлення господарських операцій з передачі ОЗ покупцю в разі їх продажу, внутрішнього переміщення ОЗ з одного підрозділу в інший, передачі ОЗ зі складу (із запасу) в експлуатацію, а також для виключення зі складу ОЗ під час передачі іншому підприємству (організації) та під час безоплатного отримання.

Раніше для оформлення цих операцій наказом № 352 було передбачено типову форму ОЗ-1 “Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів”.

Актом приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих основних засобів можна послуговуватися для оформлення госпоперацій з приймання ОЗ після ремонту, реконструкції та модернізації.

У наказі № 352 для цієї мети була типова форма ОЗ-2 “Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об’єктів”.

Акт списання основних засобів (часткової ліквідації) можна використовувати для оформлення господарських операцій з вибуття ОЗ (окрім транспортних засобів) у разі повної ліквідації або вибуття частини об’єкта ОЗ при частковій ліквідації.

Наказ № 352 передбачав для цього типову форму ОЗ-3 “Акт списання основних засобів”.

Актом списання транспортних засобів можна послуговуватися для оформлення господарських операцій з вибуття транспортних засобів (вантажного чи легкового автомобіля, причепа чи напівпричепа) внаслідок їх зношення, знищення в результаті аварій, стихійного лиха тощо.

Наказ № 352 передбачав з цією метою типову форму ОЗ-4 "Акт на списання автотранспортних засобів".

Інвентарну картку обліку об'єкта основних засобів можна використовувати як реєстр аналітичного обліку ОЗ. У разі автоматизованого ведення бухобліку інвентарну картку друкують за вимогою.

Наказ № 352 встановлював для цього типову форму ОЗ-6 "Інвентарна картка обліку основних засобів".

Опис інвентарних карток обліку об'єктів основних засобів можна застосовувати для реєстрації інвентарних карток обліку об'єктів ОЗ.

Згідно з наказом № 352 це типова форма ОЗ-7 "Опис інвентарних карток по обліку основних засобів".

Карткою обліку руху основних засобів можна послуговуватися для обліку руху ОЗ по класифікаційних групах у разі ручної обробки облікової документації.

У наказі № 352 для цього існувала типова форма ОЗ-8 "Картка обліку руху основних засобів".

Інвентарний список основних засобів можна використовувати для пооб'єктного обліку ОЗ за місцем їх знаходження (експлуатації) за матеріально відповідальними особами.

У наказі № 352 це типова форма ОЗ-9 "Інвентарний список основних засобів".

Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) застосовують для визначення суми амортизації об'єктів ОЗ із зазначенням періоду, за який нараховують амортизацію.

Наказ № 352 передбачав для цього типову форму ОЗ-14 "Розрахунок амортизації основних засобів" (для промислових підприємств), яка була,

мабуть, найбільш застаріла з усіх форм для обліку ОЗ і явно потребувала “нового життя”.

Дуже часто постає питання - Чи може бути підприємство без необоротних активів? Ситуація майже відсутності необоротних активів можлива. Як правило, такі активи займають найбільшу вагу у загальних активах підприємства, так як складаються здебільшого з основних засобів, які мають значну вартість у порівнянні з іншими активами. Винятком може бути підприємство, яке орендує основні засоби. Наприклад, воно займається торгівлею чи торговим посередництвом, приміщення офісу і складу орендує, транспортних засобів не має. Більша частина його активів – це товарні запаси. За діючими правилами орендовані основні засоби на балансі не відображаються, тому у таких підприємств основних засобів майже не буде. Повна ж відсутність необоротних активів малоймовірна.

У Плані рахунків підприємств (наказ Мінфіну від 30.11.1999 № 291) необоротні активи представлено класом 1. Класифікація необоротних активів для цілей бухгалтерського обліку за ним наведена у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6.

Класифікація необоротних активів для цілей бухгалтерського обліку у ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»

Група необоротних активів	Рахунки обліку	Найбільш типові приклади	Правила обліку
Інвестиційна нерухомість	100	Нерухомість, яка використовується виключно для отримання доходу шляхом здавання в оренду.	НП(С)БО 32, МСБО 40
Основні засоби	101-109	Земля, будівлі та споруди, машини, обладнання, автомобілі, тварини, інструменти, прилади, меблі.	НП(С)БО 7, МСБО 16
Інші необоротні матеріальні активи	111-117	Інші різновиди основних засобів: тимчасові споруди (забори, фургони, кіоски), малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА, це основні засоби вартістю ≤ 20 000 грн*), книги у бібліотеках, вартість поліпшень чи модернізації орендованих основних засобів.	НП(С)БО 7, МСБО 16

Нематеріальні активи	121-127	Ліцензії на використання ком-п'ютерних програм, придбані тор-гівельні марки, інші об'єкти інте-лектуальної власності.	НП(С)БО 8, МСБО 38
Накопичений знос (амортизація)	131-134	Знос (амортизація), які були на-копичені за всі роки (основних	НП(С)БО 7, НП(С)БО 7,

Продовження таблиці 2.6.

		засобів, нематеріальних акти-вів**,** біологічних активів).	НП(С)БО 30
Довгострокові фінансові інвестиції	141-143	Придбані акції інших підприємств з метою контролю та отримання дивідендів тривалий період, облігації зі строком погашення більше року тощо; можуть бути довгострокові банківські депозити (більше року).	НП(С)БО 12, МСБО 32
Капітальні інвестиції	151-155	Кошти витрачені на створення основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових біологічних активів.	НП(С)БО 7, НП(С)БО 7, НП(С)БО 30
Довгострокові біологічні активи	161-166	У сільськогосподарських підприємств тварини, які використовуються з ме-тою довгострокового отримання до-ходу (стадо дійних корів, коні, вівці, інша худоба); багаторічні насадження, наприклад яблуневі сади.	НП(С)БО 30, МСБО 40
Відстрочені податкові активи	17	Штучний актив, який виникає внаслідок особливостей розрахунку податку на прибуток, зокрема пе-ренесення збитку за податковою декларацією на наступні періоди. Може існувати тільки у платників податку на прибуток.	НП(С)БО 17, МСБО 12
Довгострокова дебіторська заборгованість	181-183	Дебіторська заборгованість з терміном погашення більше року, наприклад ви-дана позика працівнику, забор-гованість по отриманому векселю.	НП(С)БО 10, МСБО 32
Інші необоротні активи	184	Можуть бути довгострокові витрати майбутніх періодів; також можуть бути довгострокові депозити, якщо використання грошей неможливе протягом 12 місяців; активи, які виникають по орендованим основним засобам при застосуванні норм нового МСФЗ 16 "Оренда".	НП(С)БО 1, МСФЗ 16

Гудвіл	19	Штучний актив, який виникає при придбанні підприємств, цілісних майнових комплексів, контрольних пакетів акцій і складанні консолідованої фінзвітності. Гудвіл = ціна придбання – (придбані активи – набуті зобов'язання).	НП(С)БО 2, НП(С)БО 19, МСФЗ 3

Джерело: складено автором за даними [29]

* 20 000 грн – це цифра для податкових цілей з пп. 138.3.4 ПКУ. Можливе застосування й іншої вартісної межі згідно наказу (положення) про облікову політику підприємства.

Характерними особливостями необоротних активів є:

- **нарахування бухгалтерського зносу (амортизації).** Термін "знос" вживається тільки до основних засобів. Щодо нематеріальних і біологічних активів – лише "амортизація". Це поступовий розподіл їх вартості по роках використання, тобто поступове, помісячне списання їх вартості на витрати протягом строку корисного використання. Наприклад, автомобіль вартістю 600000 грн можна амортизувати мінімум 5 років (60 місяців) по 10000 грн щомісяця. Щоправда є винятки – на земельні ділянки, дебіторську заборгованість, капітальні інвестиції, відстрочені податкові активи, гудвіл амортизацію не нараховують;
- **переоцінка (дооцінка/уцінка).** Так як необоротні активи підприємства використовуються досить тривалий час, то економічні умови за такий період часто змінюються і облікова вартість таких активів перестає відповідати їх реальній, ринковій вартості. При суттєвій різниці підприємствам рекомендується проводити переоцінку основних засобів, нематеріальних активів, біологічних активів. Однак тут теж є винятки – МНМА не переоцінюються;
- **капітальні інвестиції.** Придбання/виготовлення основних засобів, нематеріальних активів, біологічних активів спочатку проходить через рахунки обліку капітальних інвестицій. По-суті, капітальні інвестиції – це недобудовані, придбані, але не введені в експлуатацію основні засоби, МНМА, нематеріальні чи біологічні активи. Це потрібно, так як такі активи

часто мають значну вартість, яка складається з декількох компонент і формується тривалий час, наприклад при будівництві об'єкту, можуть бути значні витрати на доставку та монтаж;

- **дисконтування довгострокової дебіторської заборгованості.** У МСФЗ існує уже давно, а в НП(С)БО вона з'явилася зі змінами кінця 2019 року. Якщо заборгованість погашається тривалий час, то слід враховувати знецінення грошей у часі. Дисконтування – це коригування вартості довгострокових боргів, у результатів чого в балансі відображається їх теперішня вартість. Наприклад, борг 50 млн грн, який буде повернутий через 5 років, у теперішній оцінці при ставці дисконту 10% буде в балансі показаний як 31 млн грн ($\approx 50/(1+0,1)^5$) ;
- **застосування специфічних первинних документів.** Наприклад, інвентарних карток обліку. Більшості необоротних активів присвоюються інвентарні або номенклатурні номери. На основні, засоби, наприклад, по кожному об'єкту заводиться своя картка. Це вказує на тривалість і важливість таких об'єктів;
- **менша періодичність інвентаризацій.** Для земельних ділянок, будівель, споруд, інших об'єктів нерухомості інвентаризація – раз на 3 роки;
- **тестування на зменшення корисності.** Така процедура на практиці проводиться досить рідко, але прописана НП(С)БО 28 та МСФЗ, наприклад щодо основних засобів, інвестиційної нерухомості, нематеріальних активів, гудвілу. Результат у чомусь подібний до уцінки – зменшення вартості активу у балансі та визнання витрат. Однак проводити її може самостійно бухгалтер без запрошення експертів-оцінювачів.

Необоротні активи у податковому обліку

На сьогодні в Україні податковий облік наближений до бухгалтерського, але деякі нюанси є:

- малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА) не вважаються основними засобами (ОЗ) для цілей ПКУ;

- строки корисного використання основних засобів і нематеріальних активів підприємство зазвичай обирає не менші, ніж визначені ПКУ;
- дооцінка/уцінка основних засобів у підприємств, які ведуть облік податкових різниць, підлягає коригуванню, тобто її результати усуваються.

Однак, саме з податкового обліку більшість підприємство беруть такі елементи облікової політики, як вартісна межа 20 000 грн для розділення МНМА і ОЗ, строки корисного використання.

Необоротні активи в обліковій політиці

Правила бухгалтерського обліку (НП(С)БО, МСФЗ) дають можливість обирати цілу низку параметрів обліку необоротних активів, які визначаються в обліковій політиці підприємства. Так, підприємство саме вирішує, якими будуть:

- **методи нарахування амортизації (зносу)** необоротних активів. Це можливо для основних засобів, інвестиційної нерухомості, МНМА, нематеріальних і біологічних активів;
- **вартісна межа розділення МНМА та основних засобів.** Підприємства застосовують здебільшого межу з ПКУ – **20000 грн** або колишню, яка діяла у ПКУ до травня 2020 року – **6000 грн.;**
- **методи оцінки необоротних активів** – за справедливою вартістю чи за історичною (фактичною). Це особливо актуально для основних засобів, інвестиційної нерухомості, нематеріальних і біологічних активів;
- **ліквідаційна вартість** – це вартість, яку буде коштувати актив після закінчення строку його амортизації. Це питання обліку основних засобів і нематеріальних активів. На практиці вона береться здебільшого рівною **нулю**;
- **очікуваний строк корисного використання** – скільки років планується використовувати активи. На практиці, як правило, беруться строки з Податкового кодексу.

Якщо очікування від використання активів змінюються, то й відображення їх в обліку слід змінити. Наприклад, придбану автівку керівництво підприємства вирішило продати. За визначенням така автівка перестає відповідати поняттю “необоротний актив”, так як уже не планується до використання у довгостроковій перспективі. Таку автівку треба перевести у бухгалтерському обліку зі складу основних засобів (рахунок 10) до складу необоротних активів у групі вибуття (рахунок 286 “Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу”). Попри назву “недобротні активи у групі вибуття” у балансі відображаються уже поза необоротними активами, у складі оборотних активів (баланс за МСФЗ) або як окремий третій розділ (баланс за НП(С)БО 1, НП(С)БО 25).

Необоротні активи у фінансовій звітності

У фінансовій звітності необоротні активи знаходять своє відображення у бухгалтерському балансі – Звіт про фінансовий стан, а більш детально розкриваються у примітках до нього. Існує декілька підходів:

- найбільш типовий – необоротні активи розкриваються **окремим розділом активів**. За НП(С)БО – завжди першим; за МСФЗ – як правило, першим, хоча можуть бути й другим;
- у фінансових установ, наприклад банків – необоротні/оборотні активи не розділяються й наводяться єдиним списком в перемішку. Однак, здійснюється це у порядку убування ліквідності. Так як необоротні активи підприємства, як правило, менш ліквідні, то вони опиняються зазвичай у кінці списку активів у такому балансі.

2.3.Облік операцій з необоротними активами в умовах застосування інформаційних технологій

Облік надходження основних засобів (ОЗ), як головної складової необоротних активів, має свої особливості. Послідовність операцій наступна:

отримання ОЗ від постачальника та відображення додаткових витрат;

монтаж та тестування устаткування чи обладнання;

введення в експлуатацію.

В цьому розділі наведено покрокову інструкцію, як відобразити операції введення в експлуатацію ОЗ в програмі «BAS Бухгалтерія».

Попередні дії

Основні засоби, що надійшли від постачальника, частіше за все потребують монтажу, налагодження, тестування, технічного огляду та інших дій, пов’язаних з подальшою експлуатацією. Для реєстрації цих операцій передбачено документ «Передача устаткування в монтаж».

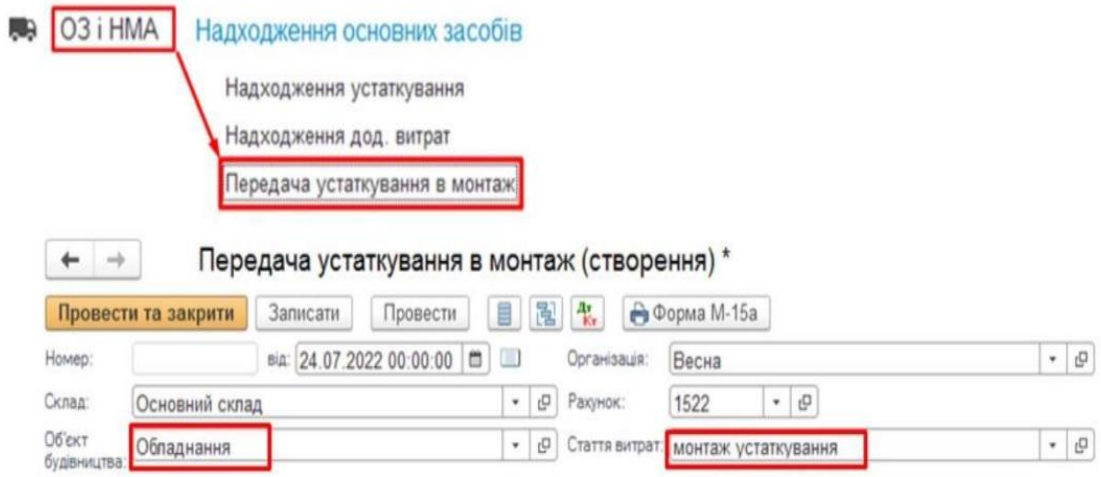

Рис. 2.1. Вигляд документа «Передача устаткування в монтаж»

При оформленні даного документа в закладинці «Об’єкт будівництва» слід вказати назву основного засобу, який передається для монтажу. Для накопичення витрат, що будуть включені до складу первісної вартості ОЗ, слід вибрати статтю витрат, на якій воно буде здійснюватися.

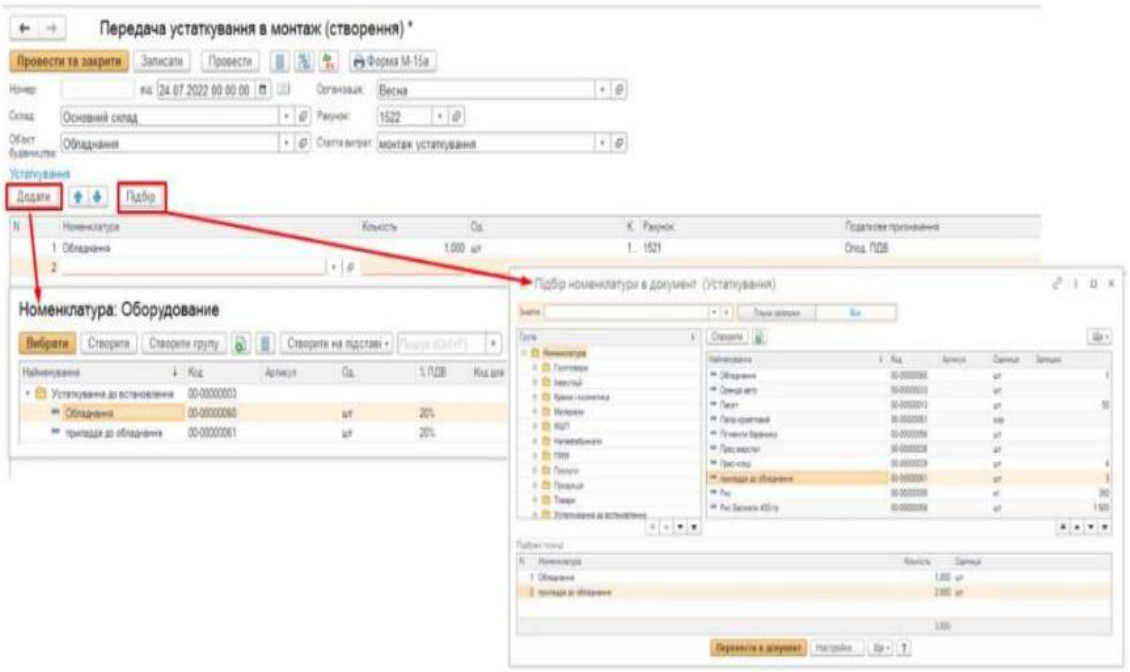

Рис. 2.2. Вигляд закладки «Об’єкт будівництва»

За кнопкою «Форма М-15а» можна отримати друковану форму даного документу.

Рис. 2.3. Вигляд акту прийому - передачі устаткування до монтажа

Послуги сторонніх організацій, пов’язані з монтажем устаткування, відображаються документом «Надходження товарів і послуг» з видом операції «Покупка, комісія».

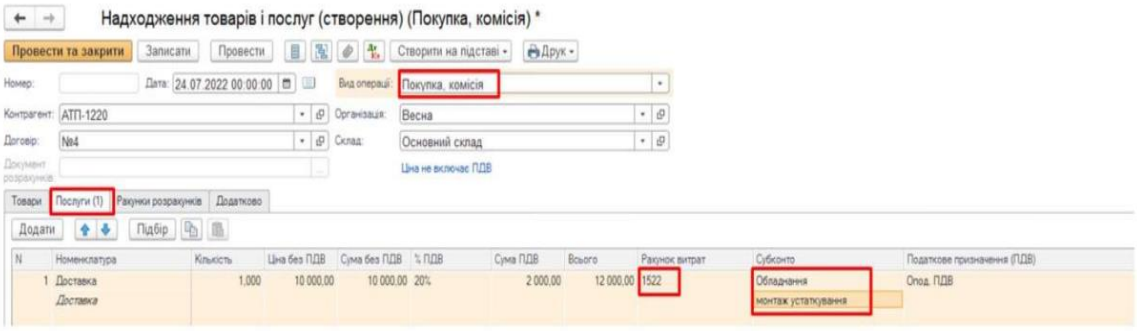

Рис. 2.4. Вигляд проведення операції «Покупка, комісія»

До первісної вартості об’єкта ОЗ також може бути віднесена зарплата, нарахована працівникам підприємства, що були задіяні на роботах по монтажу основних засобів, та інші витрати. Вони будуть оформлятися відповідними документами, але з позначками: «Рахунок витрат» 1522, а «Субконто» – відповідний об’єкт ОЗ.

Бухгалтерські проведення, які сформовано за даним документом, можна переглянути, натиснувши кнопку «Дт/Кт».

Після відображення в обліку всіх накопичених витрат, пов’язаних з придбанням, монтажем основного засобу, та формування його первісної вартості оформляється документ «Введення в експлуатацію». З цієї дати починається відлік терміну використання основного засобу на підприємстві та нарахування амортизації.

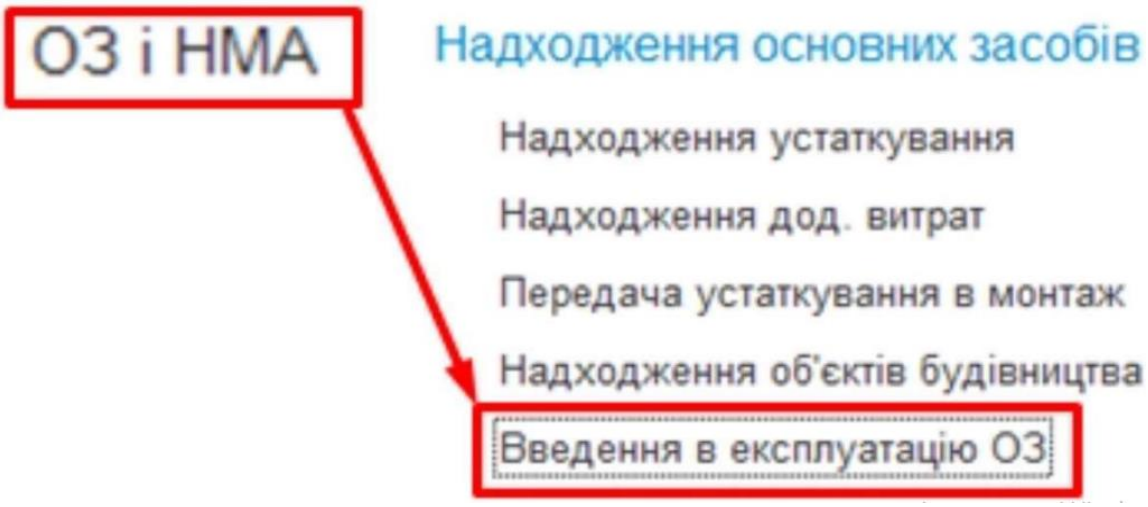

Рис. 2.5. Оформлення документа «Введення в експлуатацію»

При заповненні даного документа слід звернути увагу на правильне внесення всіх необхідних даних:

«Вид операції» – «Об’єкти будівництва». Не «Устаткування», а саме «Об’єкти будівництва», бо на ньому накопичені всі витрати, що сформували первісну вартість основного засобу»;

«Об’єкт будівництва» – це той основний засіб, який вводиться в експлуатацію;

«Підрозділ» –потрібно вказати, де буде використовуватися даний ОЗ;

«Рахунок інвестицій» заповнюється автоматично, коли обирається вид операції «Об’єкти будівництва»

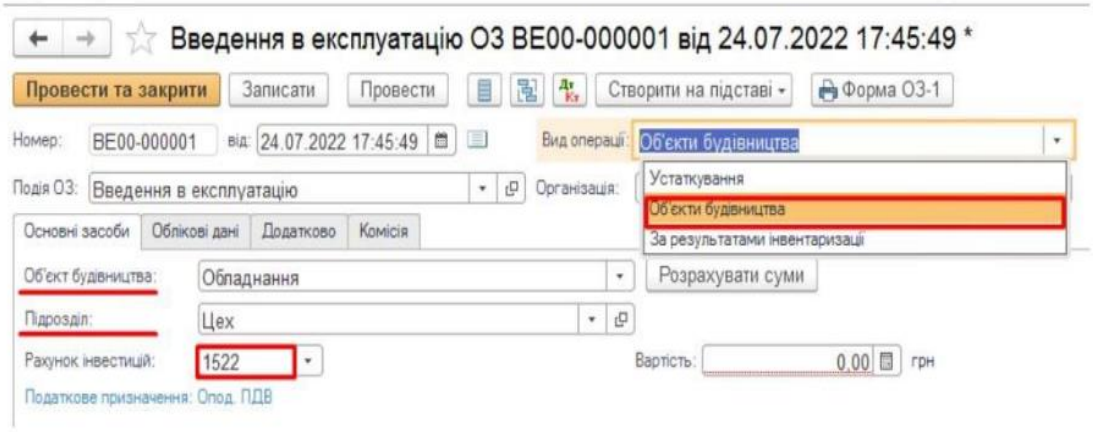

Рис. 2.6. Оформлення події «Введення в експлуатацію»

Табличну частину документа можна заповнити за допомогою кнопки «Додати» або скористатися можливістю підбору.

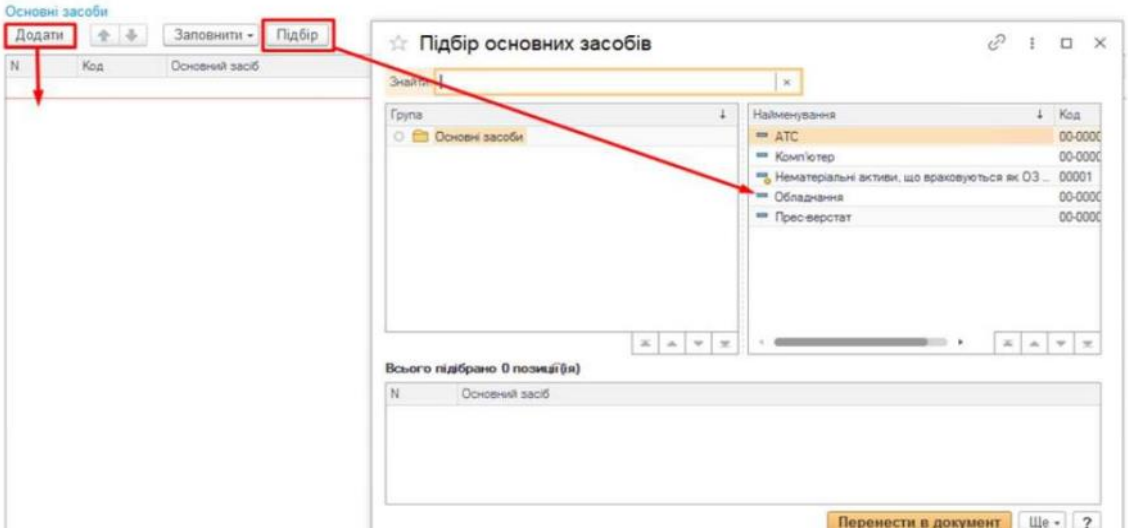

Рис. 2.6. Використання функції «Додати»

Після заповнення табличної частини слід ще раз повернутися до верхньої частини документа та розрахувати первісну вартість основного засобу, який вводиться в експлуатацію, для чого слід натиснути кнопку «Розрахувати суми»

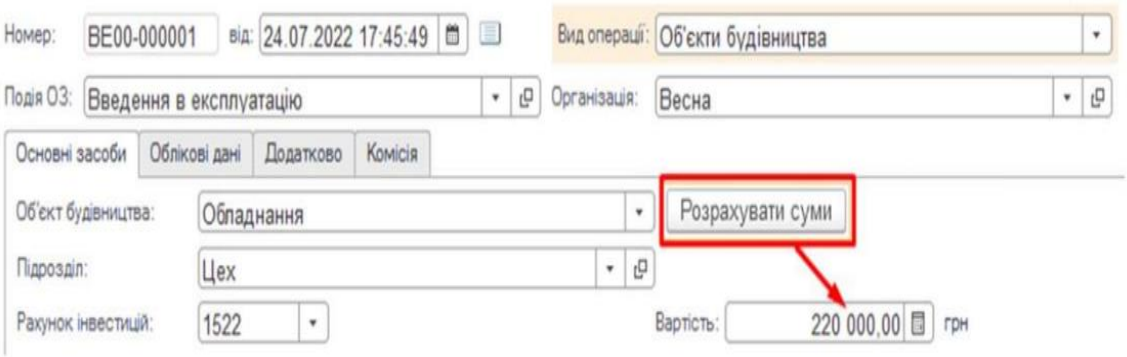

Рис. 2.7. Розрахунок первісної вартості основного засобу

Але проводити та закривати документ ще зарано: досі залишаються незаповненими дані, які будуть використані для обліку ОЗ в експлуатації. Це «Облікові дані», «Додатково» та «Комісія»

Внесення облікових даних по ОЗ

Закладка «Облікові дані» містить інформацію про основні параметри бухгалтерського та податкового обліку основних засобів.

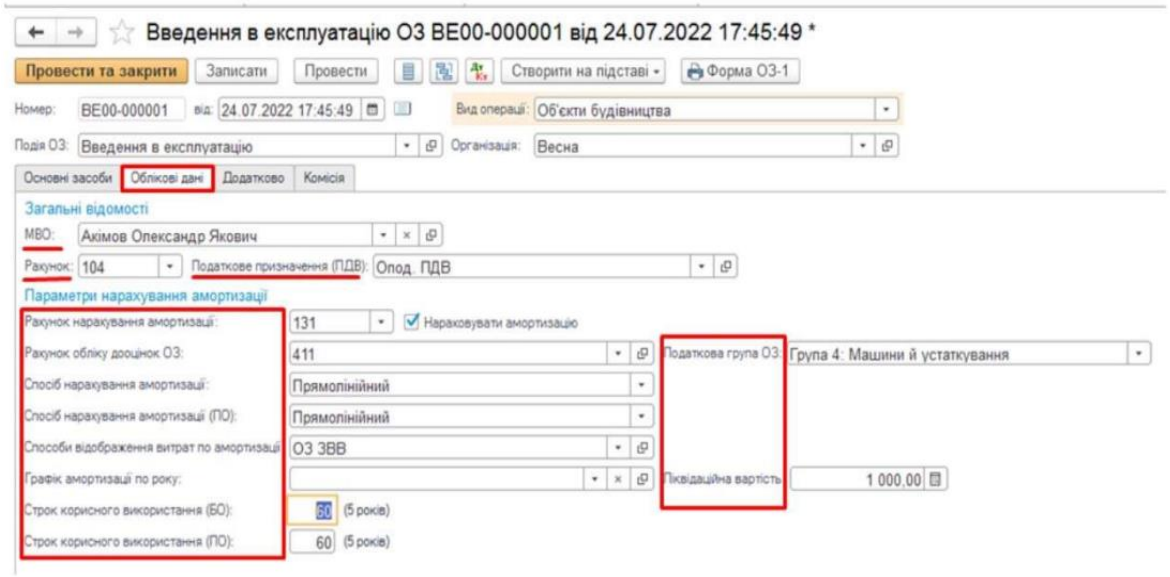

Рис. 2.8. Вигляд закладки «Облікові дані»

Це дані про матеріально-відповідальну особу, рахунки, які будуть використовуватися для обліку даного ОЗ, нарахування амортизації та дооцінок, відомості про способи нарахування амортизації та відображення її в обліку, а також про ліквідаційну вартість та термін корисного використання.

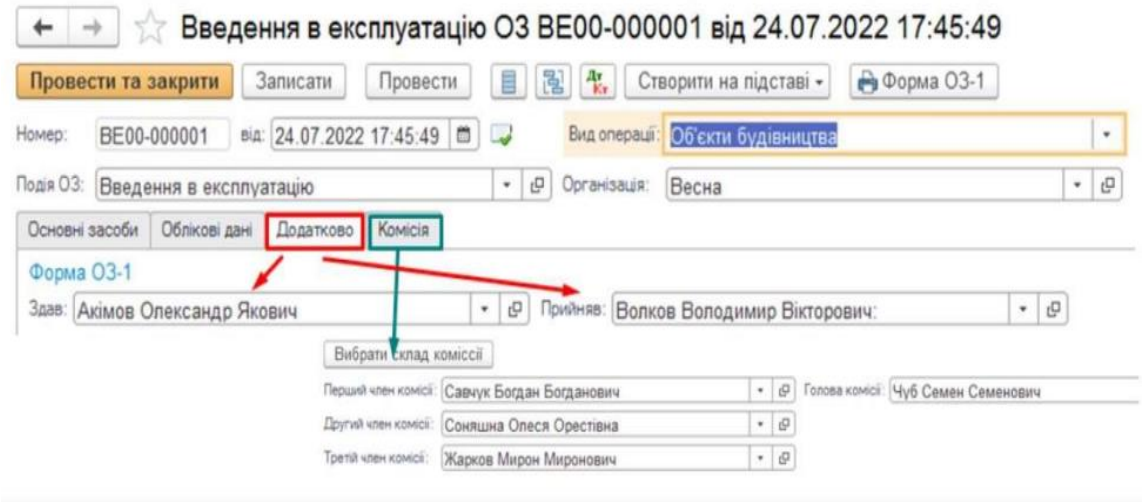

Рис. 2.9. Вигляд закладок «Додатково» та «Комісія»

Закладки «Додатково» та «Комісія» потрібні для заповнення типової форми ОЗ-1, яку можна сформувати та роздрукувати за допомогою спеціальної кнопки «Форма ОЗ-1».

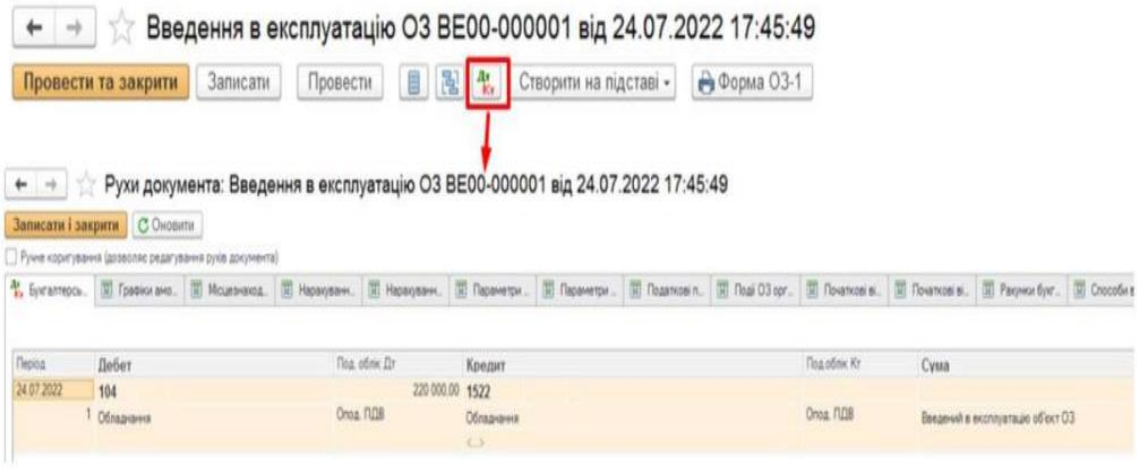

Рис. 2.9. Вигляд документу «Введення в експлуатацію»

Документ «Введення в експлуатацію» формує бухгалтерські проведення.

Аналіз даних

Якщо всі операції виконані вірно, залишків на рахунках 1521 та 1522 не буде, а на рахунках 10 класу відобразиться основний засіб за первісною вартістю.

Для такої перевірки використовують спеціальну обробку «Оборотно-сальдова відомість за рахунком», яка знаходиться в розділі «Звіти».

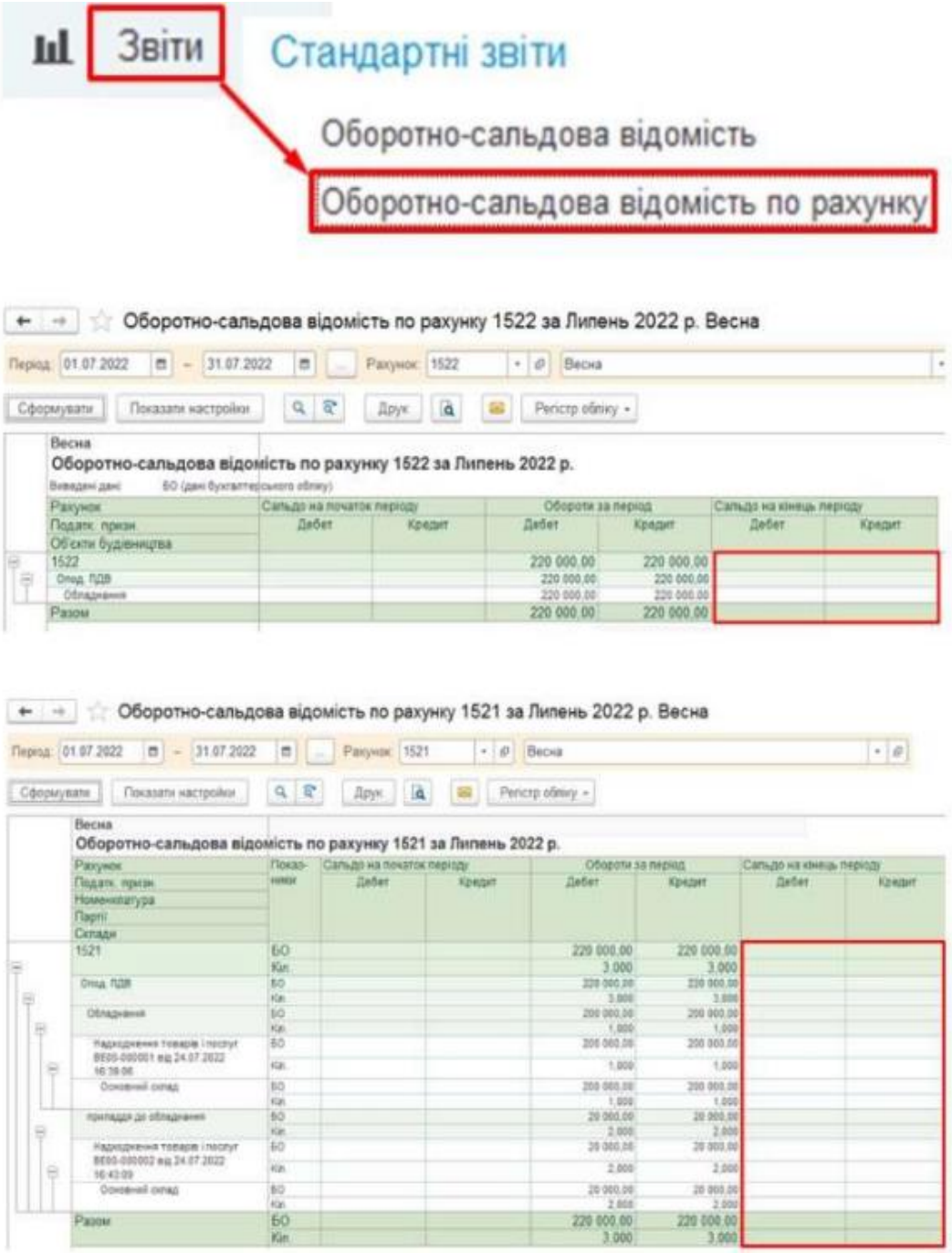

Рис. 2.10. Вигляд документу «Оборотно-сальдова відомість за рахунком»

І тільки після такої перевірки можна бути спокійними, що всі операції із введення основних засобів в експлуатацію виконані правильно.

РОЗДІЛ ІІІ
МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

3.1. Аналіз технічного стану, структури і динаміки необоротних активів підприємства

Функціонуючи будь-яке підприємство непорушно поєднане з використанням необоротних активів. Необоротні активи для одержання максимального прибутку необхідно доцільно застосовувати. Збільшення виробництва продукції (послуг, робіт), за рахунок ефективного використання основних засобів, сприятиме до підвищення прибутку, пониженню собівартості продукції, робіт, послуг, а також збільшенню рентабельності виробництва тощо.

Розвиток підприємства постійно зумовлює потребу фіксувати увагу на результативності застосування основних виробничих засобів. Використовуючи основні засоби, інші необоротно матеріальні активи, нематеріальні активи будь яке підприємство зобов'язане здійснювати такі напрями:

1. Пришвидшення темпів науково-технічного прогресу, що обумовлює потребу безперестанного збільшення кількості передових основних засобів.

2. Застосування у ході виробничо-господарської діяльності «ноу-хау» та інновацій новочасних комп'ютерних програм.

3. Здійснення на базі технічного переобладнання та реконструкції насичення підприємства високотехнічними необоротними активами.

Таким чином, основною метою осягнення кінцевих результатів підприємства є результативне застосування основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів.

Завдання аналізу основних засобів:

1) контроль забезпеченості основними засобами підприємства;

2) дослідження технічного стану основних засобів;

3) з'ясування рівня застосування основних засобів;

4) установлення причин, прогалин у використанні основних засобів;

5) встановлення впливу використання основних засобів на обсяг випуску продукції.

Джерелами даних для аналізу є форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форма №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності», інвентарні картки з обліку основних засобів, дані про переоцінку основних засобів.

Розпочинається аналіз необоротних активів із ознайомлення з їх складом за групами та в цілому [30]. На рис. 3.1. схематично відображено загальну модель аналізу необоротних активів.

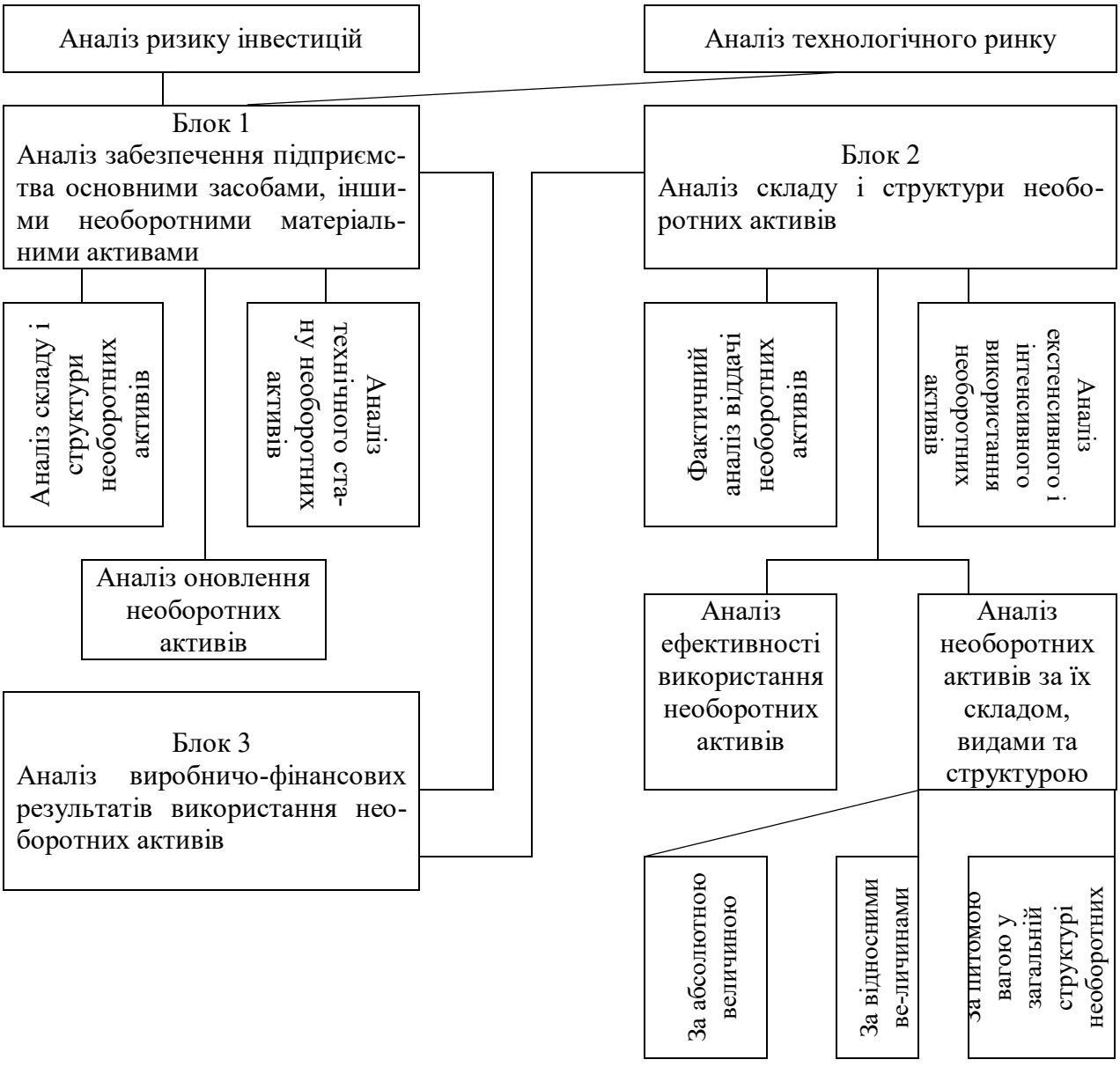

Рис. 3.1. Загальна модель аналізу необоротних активів

Основні засоби, інші необоротні матеріальні активи за характером участі у виробництві продукції поділяють на активні та пасивні, під час аналізу обчислюється питома вага активної і пасивної частини основних засобів, інших необоротних матеріальних активів в загальній вартості промислово-виробничих необоротних активів.

Підвищення активної частини (машин, устаткування) сприяє росту фондовіддачі, що в свою чергу призводить до збільшення активної частини.

Розпочинається аналіз з розгляду динаміки необоротних активів, їх структури та обсягу. Засоби підприємства розмежовують на засоби невиробничого призначення, промислово-виробничі, а також непромислові. Промислово-виробничі засоби праці розкривають суть виробничої потужності підприємства. Прийнято виокремлювати активну частину, зокрема робочі машини та обладнання та пасивну частину засобів, а також відповідно до функціонального використання їх підгрупи - будівлі виробничого призначення, обладнання, робочі машини, транспортні засоби, вимірювальні пристрої, та інші). Необхідне таке розмежування для знаходження резервів, а також підвищення результативності їх застосування на основі оптимізації структури.

При здійсненні аналізу структури та складу необоротних активів виробничого призначення потрібно визначити значення в абсолютній сумі кожної їх групи, а також в загальній вартості питому вагу та зміни протягом звітного року.

Наявність основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів передбачається діяльністю підприємства, а від потужності та інших чинників підприємства залежить їх розмір. Аналізуючи структуру основних засобів потрібно здійснити метод порівняння питомої ваги груп основних засобів до їх загальної вартості на кінець звітного періоду, та з показниками на початок звітного періоду

використовуючи дані форми №5 «Примітки до річної фінансової звітності» ІІ розділу «Основні засоби» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1.

Структура необоротних активів ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2020 рік

Склад необоротних активів	Наявність на початок 2020р		Надходження за 2020 р.		Вибуття за 2020р.		Наявність на кінець 2020 р.	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Виробничі основні засоби	542253	47,57	308176	79,39	154088	79,39	696341	52,20
Невиробничі основні засоби	587441	51,54	77044	19,85	38522	19,85	625963	46,93
Разом основних засобів	1129694	99,11	385220	99,24	192610	99,24	1322304	99,13
Нематеріальні активи	10 156	0,89	2952	0,76	1476	0,76	11 632	0,87
Разом усіх необоротних активів	1139850	100	388 172	100	194 086	100	1333936	100

Джерело: розраховано автором за даними youcontrol

Дані таблиці 3.1 показують, що в структурі та наявності необоротних активів у звітному періоді не відбулося значних змін. Збільшилася вартість як і основних засобів на 192610 тис. грн. так і вартість нематеріальних активів на 1476 тис. грн., що в цілому не призвело до зміни у структурі. Тобто, навіть при значній величині вартості вибулих основних засобів у звітному періоді, на підприємстві виконано прибуття основних засобів у істотних кількостях, зокрема, промислово-виробничих.

На зміну структури впливають:

- структурні капітальні вкладення;
- рівень автоматизації і механізації виробництва;
- комбінування об’єктів, спеціалізація і кооперування [30, с.435].

Елементи основних засобів, які беруть участь у виробництві, складають активну частину основних засобів. Чим більша частина активної частини, тим більше продукції може бути вироблено при незмінному загальному

обсязі запасів праці. Тому структура необоротних активів є важливим показником технічного рівня та раціональної організації виробництва [30, с.436]. Більш детальний аналіз динаміки необоротних активів представлено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2.

Аналіз зміни структури необоротних активів ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2019-2020 роки

Склад необоротних активів	Наявність на початок 2019р., тис. грн.	2020 рік.		Зміна за 2019 р. (+)(-)	Зміна за 2020 р. (+)(-)
		на початок року тис. грн.	на кінець року тис. грн		
1	2	3	4	5	6
Виробничі основні засоби	498479	542253	696341	43774	154088
Невиробничі основні засоби	585171	587441	625963	2270	38522
Разом основних засобів	1 083 650	1129694	1322304	46 044	192 610
Нематеріальні активи	10800	10156	11632	-644	1 476
Разом усіх необоротних активів	1094450	1139850	1333936	45400	194086

Джерело: розраховано автором за даними youcontrol

Впродовж 2019 року збільшився обсяг об’єктів основних засобів підприємства на 46044 тис. грн., проте вже у 2020 році ми спостерігаємо збільшення обсяг об’єктів основних засобів підприємства на 192610 тис. грн.. У зв’язку з прибуванням продовж 2020 року виробничих запасів, в більшій мірі спричинилося помітне поповнення активної частини основних засобів саме в 2020 році.

Основним завданням під час здійснення аналізу необоротних активів є розгляд аналізу технічного стану основних засобів. Потрібно зауважити три групи чинників, що на нього впливають:

1. Впровадження в дію нових потужностей та основних засобів.
2. Вибуття, внаслідок старіння та повного зносу, основних засобів.
3. Здійснення ремонту обладнання (поточного, капітального,

технічного огляду).

Базою здійснення аналізу технічного стану основних засобів виступають статистичні звіти. Останні відображують ступінь розвитку та запровадження нової техніки, поліпшення обладнання, реалізації раціоналізаторських пропозицій та винаходів про удосконалення використання основних засобів. Слід відзначити, що аналізуючи технічний стан основних засобів на підставі балансу, до складу показника основних засобів приєднано вартість інших необоротних матеріальних активів. На підставі цих даних здійснюють розрахунок ряду показників, що характеризують стан та використання основних засобів: коефіцієнти зносу, оновлення, приросту, вибуття та придатності [20].

Провідний вплив на зміну стану основних засобів здійснює їх знос, він є процесом використання їх вартості в тій мірі, в якій вони зношуються матеріально чи втрачають свою споживчу вартість. Показники про знос використовують для узагальненого розкриття стану основних засобів чи окремих груп.

Здійснюючи аналіз розраховують коефіцієнт зносу ($К_з$) як на початок року так і на кінець. Його розраховують відношенням суми зносу основних засобів до їх первісної вартості.

$$К_{з2020_{п.р.}} = \frac{\text{Сума зносу ОЗ}}{\text{Первісна вартість ОЗ}} = \frac{202956}{1129694} = 0{,}17$$

$$К_{з2020_{к.р.}} = \frac{\text{Сума зносу ОЗ}}{\text{Первісна вартість ОЗ}} * 100 = \frac{364390}{1322304} * 100 = 0{,}27$$

Для кращої наочності та аналізу, розрахунки по зазначених коефіцієнтах згрупуємо у таблицю 3.3.

Таблиця 3.3.

Показники зносу основних засобів на ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2020 рік

Показники	На початок року	На кінець року	Зміни (+)(-)
1.Основні засоби (тис. грн.)	1129694	1322304	192610
2.Знос (тис. грн.)	202956	364390	161434

3. Коефіцієнт зносу	0,17	0,27	0,1

Джерело: розраховано автором за даними youcontrol

Дані таблиці 3.3 показують, що на початок року коефіцієнт зносу основних засобів становив 17% (202956:1129694х100), а на кінець року 27% (364390:1322304х100). Спостерігаємо, що їх коефіцієнт зносу в середньому зменшився на 10%, що не вказує на покращення стану основних засобів. За даними таблиці 3.3, протягом 2020 року здійснилося підвищення вартості основних засобів на 192610 тис. грн., що вказує на їх оновлення, проте рівень зносу утримується високим – 364390 тис. грн. (збільшився на 161434 тис. грн.).

Рух основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів є одним із чинників який розкриває зміни їх стану. Під ним розуміють поступлення протягом року нових та вибуття діючих раніше основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів. Інтенсивність даних процесів розраховують за допомогою коефіцієнтів оновлення та вибуття.

Розраховується коефіцієнт оновлення як відношення вартості основних засобів, які надійшли, до їх первісної вартості на кінець звітного року. Даний коефіцієнт розкриває ступінь оновлення основних засобів внаслідок введення в дію, придбання чи безоплатного одержання нових об’єктів від інших підприємств.

$$К_{\text{оновлення}} = \frac{\text{Вартість нововведених ОЗ}}{\text{Первісна вартість ОЗ на кінець періоду}}$$

$$К_{\text{оновленняОЗ}} = \frac{385220}{1322304} = 0{,}29 \qquad К_{\text{оновленняНА}} = \frac{2952}{11\,632} = 0{,}25$$

$$К_{\text{вибуття}} = \frac{\text{Вартість ОЗ, що вибули}}{\text{Первісна вартість ОЗ на початок періоду}}$$

$$К_{\text{вибуттяОЗ}} = \frac{192610}{1129694} = 0{,}17 \qquad К_{\text{оновленняНА}} = \frac{1476}{10\,156} = 0{,}15$$

Коефіцієнт вибуття розраховується як відношення вартості вибулих основних засобів протягом року, до їх вартості на початок звітного року. Під вибуттям основних засобів розуміють їх втрати, крадіжки (з списанням за рахунок винних осіб чи підприємства), реалізацію на сторону, знос, а також безоплатні передачі іншим організаціям.

Під час аналізу потрібно вивчити за зазначеними напрямками структуру вибуття та його конкретні причини.

Ступінь інтенсивності руху необоротних активів характеризують дані, що наведені у таблиці 3.4. під час здійснення аналізу необхідно зважати, що за усіма основними засобами показники оновлення і вибуття містяться в діючі звітності в цілому, тоді як для отримання характеристики технічного розвитку потрібно використати інформацію про рух відокремлених їх видів. Необхідна інформація міститься в первинних документах з придбання та вибуття основних засобів.

Таблиця 3.4.

Рух необоротних активів на ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2020 рік

№ з/п	Показники руху необоротних активів	Значення показників
1.	Показники руху основних засобів	
	1.1.Основні засоби на початок року, тис. грн.	1129694
	1.2. Надходження основних засобів в звітному періоді, тис. грн.	385220
	1.3. Вибуття основних засобів в звітному періоді, тис. грн.	192610
	1.4. Основні засоби на кінець року, тис. грн.	1322304
	1.5. Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,29
	1.6. Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,17
2.	Показники нематеріальних активів	
	2.1. Нематеріальні активи на початок року, тис. грн.	10156
	2.2. Надходження нематеріальних активів в звітному періоді, тис. грн.	2952 1476
	2.3. Вибуття нематеріальних активів в звітному періоді тис. грн.	11632
	2.4. Нематеріальні активи на кінець року, тис. грн.	0,25

	2.5. Коефіцієнт оновлення нематеріальних активів 2.5. Коефіцієнт вибуття нематеріальних активів	0,15

Джерело: розраховано автором за даними youcontrol

Дані таблиці 3.4 свідчать, що показник оновлення основних засобів становить 385220 тис. грн. або 29%, а вибуття – 192610 тис. грн. чи 17%; коефіцієнт оновлення нематеріальних активів становив 2952 тис. грн. чи 25%, а вибуття – 1476 тис. грн. чи 15%. Дані показники вказують на наступне: відбувається збагачення основних засобів їх новими видами та вибуття основних засобів, що є зношеними та надлишковими.

За даними аналізу вікового складу окремих видів основних засобів, а саме обладнання, можна одержати найповнішу характеристику їх оновлення. Для отримання даної мети вони групуються за строками експлуатації.

За даними аналізу можна установити технічні можливості, а також виявити об’єкт нагальної заміни, що сприятиме покращенню технічного рівня результатів діяльності.

Окрім того для визначення технічного стану основних засобів визначають коефіцієнт їх придатності який можна розрахувати як відношення залишкової вартості основних засобів до первісної вартості основних засобів.

$$К_{\text{придатності}} = \frac{\text{Залишкова вартість ОЗ}}{\text{Первісна вартість ОЗ}} = \frac{1322304 - 364390}{1322304} = 0{,}72$$

Тобто придатні до використання 72% основних засобів, за рахунок впровадження у аналізованому періоді нової техніки, завдяки чому відбувся приріст вартості основних засобів. Коефіцієнт приросту розраховують як відношення суми приросту основних засобів до вартості їх на початок періоду

$$К_{\text{приросту}} = \frac{\text{Сума приросту ОЗ}}{\text{Вартість ОЗ на початок періоду}} = \frac{385220 - 192610}{1129694} = 0{,}17$$

Показник демонструють несуттєве зростання вартості основних засобів, що все одно дозволяє підприємству збільшити обсяги виробництва,

надання послуг та ін.. Відповідно до проведеного аналізу стану та використання на підприємстві необоротних активів зазначимо, що внаслідок введення в експлуатацію нових об’єктів основних засобів не відбулося виявлення покращення структури.

3.2. Аналіз ефективності використання матеріальних необоротних активів підприємства

Експлуатація необоротних активів – «це складний і трудомісткий процес. У цьому процесі необоротні активи зношуються, зменшується ефективність їхнього використання, тому підприємству необхідно витрачати грошові кошти для відновлення працездатності або поліпшення цих активів з метою збільшення майбутніх економічних вигод. Необоротні активи потребують насамперед відповідного технічного обслуговування. Крім цього, для їхнього використання необхідно проводити поточний і капітальний ремонт та інші поліпшення. Проте на сьогодні немає єдності поглядів щодо економічної суті даних понять, загальноекономічної, податкової та бухгалтерської термінології, питань методики та організації обліку і контролю витрат на поліпшення необоротних активів» [31, с.323].

Основною метою розрахунку коефіцієнтів використання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів є поступове знаходження об’єктів, що не надають корисної віддачі, є «вузькими місцями» виробництву та вимагають завищених поточних витрат під час їх експлуатації. Згодом проводять організаційно-технічні заходи, що охоплюють комплекс організаційних, технологічних, конструкторських і дослідницьких робіт, скерованих на знищування виявлених «вузьких місць». До таких заходів відносять: заміну устаткування на більш довершене, придбання нового обладнання і запуск в експлуатацію, модернізацію, обладнування діючого устаткування автоматизованими і механізованими засобами тощо.

Однією з найбільш важливих завдань підвищення ефективності використання основних засобів та капітальних вкладень є стрімке освоєння нових основних засобів і виробничих потужностей, своєчасне введення їх в

експлуатацію.

Принципи аналізу визначають такі загальні вимоги до показників використання необоротних активів:

- показники повинні бути орієнтовані на доходність підприємства, тобто покращення даного показника повинно однозначно призвести до збільшення прибутку при незмінних інших умовах;

- повинні бути змодельовані відносні показники, щоб забезпечити співставність об’єктів, які порівнюються при виявленні рангу їх критичності;

- визначені показники повинні реально оцінюватися у діючій системі обліку із заданою періодичністю [32].

Важливою складовою ринкового механізму є конкуренція і ринкові відносини, які вимагають покращення економічної ефективності використання усіх видів необоротних активів і перш за все основних засобів, від всіх суб’єктів господарювання.

Результативність використання основних виробничих засобів визначаються низькою показників, їх поділяють на загальні та часткові. Узагальнюючими показниками ефективності використання основних виробничих засобів є фондовіддача, фондомісткість і рентабельність.

Фондовіддача (Фв) – це відношення вартості валової (товарної) продукції (товарів, робіт, послуг) до середньорічної вартості основних виробничих засобів підприємства:

$Ф_в$ = ВП / СВОВЗ

де ВП – обсяг валової (товарної) продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства за період, що аналізується;

СВОВЗ – середньомісячна вартість основних виробничих засобів підприємства за цей же період.

Даний показник показує, скільки виготовлено продукції (надано послуг, виконано робіт) у розрахунку на 1 гривню вартості основних виробничих засобів.

Зустрічається у економічній літературі твердження фондовіддачі як

відношення обсягу реалізованої продукції, без акцизного збору і податку на додану вартість, (робіт, послуг) до середньорічної вартості основних виробничих засобів. Втім фондовіддача на практиці розраховується на основі товарної продукції (товарів, робіт, послуг).

Фондомісткість (Фм) – показник, що обернений до фондовіддачі. Показник характеризує вартість основних виробничих засобів, що припала на одиницю вартості товарної (валової) продукції:

$Ф_м$ = СВОВЗ / ВП

Рентабельність основних виробничих засобів (Ро.з.) – це відношення балансового прибутку до середньорічної вартості основних засобів. Показник характеризує, скільки одержало прибутку підприємство в розрахунку на 1 гривню основних виробничих засобів:

$Р_{о.з.}$= П / СВОВЗ

де П – балансовий прибуток підприємства звітного періоду.

«Перевагою показника фондомісткості є те, що його чисельник може бути розділений на складові частини за окремими цехами та групами устаткування. Це дає можливість встановити вплив використання техніки на кожній виробничій ділянці на узагальнюючий показник використання засобів» [1].

Визначаючи показники фондомісткості та фондовіддачі обсяг продукції можна розраховувати у вартісній, натуральній та умовній одиницях.

Розраховують основні виробничі засоби за зайнятою площею, вартістю та в інших вимірниках, причому в обрахунок береться до уваги їх середня хронологічна величина аналізованого періоду.

Підприємства, що здійснюють випуск продукції одного виду, або якщо можна зіставити її до продукції одного виду, застосовують тільки натуральні та умовно-натуральні вимірники обсягу продукції.

« У зв’язку з тим більшість підприємств, що виготовляють широку номенклатуру виробів (робіт, послуг), зведені показники фондовіддачі

розраховують виходячи з обсягу продукції у вартісному вираженні. При цьому можуть застосовуватись різні показники обсягу продукції – реалізована, товарна продукція» [30]. Також рекомендуємо, з метою аналізу, провести розрахунок суми прибутку на гривню вартості основних виробничих засобів.

При розрахунку у вартісному вираженні на ступінь фондовіддачі, фондомісткості мають вплив наступні чинники:

– рівень вартості продукції;

– структура та зміни ціни в результаті змін в асортименті;

– оцінка основних виробничих засобів;

– будова засобів;

– технічний стан та рівень виробничих об’єктів;

– ступінь використання.

Також потрібно провести аналіз впливу на фондовіддачу оцінки основних виробничих засобів, яка, в залежності від часу надходження основних засобів та від того, господарським способом чи підрядним виконувалось їх будівництво, змінюється по однакових за своєю технічною якістю основних засобів. Підвищує ймовірність показників фондовіддачі та фондомісткості переоцінка основних засобів у перших періодах після її проведення по відновлювальній вартості. Втім ватро базуватися на оцінку по повній відновлювальній вартості, а не по залишковій.

Для виявлення резервів підвищення ефективності використання основних засобів, доречно показники фондовіддачі, фондомісткості, рентабельності підприємства що аналізується порівняти з ідентичними показниками аналогічних підприємств галузі. Середньоарифметичне обчислення середньорічної вартості основних виробничих засобів:

$$СВОВЗ = (ВОВЗ_{поч} + ВОВЗ_{кін}) / 2$$

Своєрідною властивістю показника фондовіддачі є те, що зниження показника не постійно свідчить про зменшення ефективності виробництва.

Втім його збільшення постійно свідчить про зростання ефективності виробництва. Зниження показника фондовіддачі нерідко зумовлюється впровадженням нової техніки у виробництво. Проте це не є підтвердженням для того, щоб підтверджувати про зменшення ефективності використання основних засобів, через те що ефективність їх використання може визначатись не збільшенням рівня фондовіддачі, а ощадністю живої праці та поточних витрат виробництва. А, отже, можливе зростання ефективності виробництва не тільки при зростанні показника фондовіддачі, але й при його зниженні. Це вбачається тоді, коли здійснюється підвищення вартості основних виробничих засобів та пониження витрат живої праці.

Таблиця 3.5.

Аналіз показників ефективності використання основних засобів ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» за 2019 - 2020 роки

Показники	Минулий 2019 рік	Звітний 2020 рік	Відхилення, (+,-)
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	3236743	3378716	141973
Середньорічна вартість основних виробничих засобів (тис. грн.)	1090281	1225999	135718
Фондовіддача (грн.)	2,97	2,76	-0,21
Фондомісткість (грн.)	0,34	0,36	0,02

Джерело: розраховано автором за даними youcontrol

Як стверджують дані наведені у таблиці 3.5, на кожну гривню вартості основних виробничих засобів у звітному періоду зменшилося на 0,21 грн. виконання робіт. Фондомісткість основних виробничих засобів зросла. Знизилися показники фондовіддачі та ефективності використання основних виробничих засобів.

Зіставляючи значення перелічених вище показників за ділянками, встановлюють ділянку із поганими значеннями показників. Для більш ґрунтовного аналізу показників використовують факторний аналіз, за сприянням якого знаходять цілковитий набір чинників, що діють на зміну продуктивного показника. Так, примірок, на показник фондовіддачі мають вплив два визначальних чинника: обсяг випущеної продукції (робіт, послуг)

та вартість основних виробничих засобів. При використання способу ланцюгових підстановок, можна з’ясувати вплив на результат кожного чинника.

Після визначення критичної ділянки проводимо аналіз розташованого у ньому устаткування. В результаті послідовно знижується діапазон знаходження «неблагополучного» устаткування. Таким чином, встановлюємо обсяг одиниць устаткування, які приводять до виходу незадовільних показників. Згодом, щодо виявлених «критичних» одиниць устаткування приймають належні управлінські рішення.

Вагоме значення для стратегічного управління діяльності має прийняття рішень стосовно інвестування коштів. Ці рішення залежать від двох видів чинників:

- необхідності капітальних вкладень (не задовольняють можливості виробництва припустимий чи наявний попит, устаткування яке є застарілим потребу збільшення обсягів виробництва);

- необхідність у коштах для фінансування, оскільки при їх нестатку існує ризик перешкод у майбутньому у зв’язку з несвоєчасною заміною існуючого обладнання, а у випадку отримання позик опинитися в залежності від кредиторів.

Політиці капітальних вкладень властивий стратегічний характер, також вона охоплює деякий ризик, який збільшується через їх необоротність. Ефективність інвестицій характеризується такими показниками як період окупності (він необхідний для того, щоб зрівнялася сума сподіваних доходів із сумою коштів які інвестовані, або за який період (рік, місяць) може підприємство окупити початкові інвестиції), внутрішня ставка рентабельності та чиста теперішня вартість (ЧТВ). Так, приміром, розрахунок чистої теперішньої вартості здійснюється в залежності від очікуваних доходів і коефіцієнта знецінення доходів внаслідок інфляції.

Отже, на будь-якому підприємстві ефективність діяльності залежить від певних факторів. Протягом останніх років зросло значення речових

чинників виробництва основних засобів. До основних проблем можна віднести їхнє збереження, переоснащення для майбутньої роботи на підприємстві. При ефективному використанні основних засобів відбувається збільшення обсягу виробництва. Як підсумок, проблема ефективності основних засобів посідає чільне місце у процесі дослідження і вивчення роботи підприємств.

ВИСНОВКИ

У результаті здійснених досліджень проблем обліку й аналізу необоротних активів можна зробити такі висновки:

1. Виявлено різні трактування необоротних активів, які зазначені у нормативній та науковій літературі. Пропонуємо таке їх визначення: необоротні активи – це комплекс ресурсів, зокрема матеріальних, нематеріальних та фінансових, які залучені до виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, або ж утримуються задля використання у адміністративно-соціальних цілей, очікується від використання яких одержати економічні вигоди на довгостроковий час (більш ніж 12 місяців або операційного циклу). Дане визначення встановлює економічну суть необоротних активів та розкриває їх як об’єкт обліку та управління, що зі свого боку дає змогу ефективніше виявити їх особливі риси, склад, стан наявності, а також руху таких об’єктів.

Досліджено історичний напрям розгляду формування поняття необоротних активів. Виявлено безліч окремих класифікацій, які здійснюються під час відображення необоротних активів у системі бухгалтерських рахунків та обліку. Провівши узагальнення існуючих підходів, визнаємо, що стосовно цілей обліку необоротні активи доцільно класифікувати за їх видами (функціональним призначенням), за характером приналежності, за характером обслуговування сфер діяльності, за формами заставного забезпечення кредиту та особливостями страхування.

2. Досліджено порядок оцінки необоротних активів за первісною та справедливою вартістю. Зокрема при застосуванні оцінки за первісною

вартістю не враховано вплив інфляції та інших ринкових змін на ціну, аналіз використання справедливої вартості в сучасному обліку дозволяє встановити такі її особливості сфера застосування справедливої вартості обмежена (більшість фактів господарського життя оцінюють за історичною вартістю), спосіб оцінки справедливої вартості залежить від виду основного засобу і можливості виміру його вартості. Якщо ринкова оцінка неможлива, справедлива вартість приймається рівною дисконтованому доходу від використання цього активу впродовж строку його служби.

3. Для відображення та формування облікової інформації про необоротні активи використовують первинні підтверджуючі документи про рух необоротних активів. Дослідження первинних документів, що використовуються на сьогодні для обліку необоротних активів показує, що для обліку основних засобів призначено така ж нормативна документація, що і для обліку інших матеріальних необоротних активів. Пропонуємо створити нові форми. Зокрема, до типової форми інвентарної картки доцільно долучити такі показники: спосіб надходження, справедлива вартість, метод нарахування амортизації, термін корисного використання, витрати на покращення, ліквідаційна вартість, дата та види переоцінки, вартість після переоцінки, розмір залишкової вартості в період вибуття об’єкта. Такі показники є індивідуальними, тому ці дані доцільно зазначати в інвентарній картці. Типову форму ОЗ-2 «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об’єктів» рекомедуємо замінити на «Акт приймання-здачі відремонтованих та поліпшених об’єктів». Який доцільно оформляти вслід закінченню поліпшення основних засобів. На базі форми ОЗ-2 бухгалтерією підприємства мають у книгах (картках) аналітичного обліку основних засобів виконуватися записи про вартість проведеного поліпшення.

4. Завданнями аналізу необоротних активів є: перевірка достатності підприємства необоротними активами; аналіз технічного стану основних засобів та інших необоротних матеріальних активів; аналіз рівня

використання та встановлення причин, помилок у використанні; обчислення впливу використання основних засобів на обсяги випуску продукції.

5. Аналіз структури та величини необоротних активів показав, що в структурі та наявності необоротних активів у звітному періоді не відбулося значних змін. Збільшилася вартість як і основних засобів на 192610 тис. грн. так і вартість нематеріальних активів на 1476 тис. грн., що в цілому не призвело до зміни у структурі. Тобто, навіть при значній величині вартості вибулих основних засобів у звітному періоді, на підприємстві виконано прибуття основних засобів у істотних кількостях, зокрема, промислово-виробничих. Впродовж 2019 року збільшився обсяг об'єктів основних засобів підприємства на 46044 тис. грн., проте вже у 2020 році ми спостерігаємо збільшення обсяг об'єктів основних засобів підприємства на 192610 тис. грн.. У зв'язку з прибуванням продовж 2020 року виробничих запасів, в більшій мірі спричинилося помітне поповнення активної частини основних засобів саме в 2020 році.

6. Показник оновлення основних засобів становить 385220 тис. грн. або 29%, а вибуття – 192610 тис. грн. чи 17%; коефіцієнт оновлення нематеріальних активів становив 2952 тис. грн. чи 25%, а вибуття – 1476 тис. грн. чи 15%. Дані показники вказують на наступне: відбувається збагачення основних засобів їх новими видами та вибуття основних засобів, що є зношеними та надлишковими. Крім того, на кожну гривню вартості основних виробничих засобів у звітному періоду зменшилося на 0,21 грн. виконання робіт. Фондомісткість основних виробничих засобів зросла. Знизилися показники фондовіддачі та ефективності використання основних виробничих засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.Диба В. М. Облік та аналіз необоротних активів : монографія. К. : КНЕУ, 2008. 288 с.

2. Економіка від А до Я : понятійно-термінологічний словник / О. В. Кироченко, М. А. Копнов, В. П. Сладкевич та ін. К. : Персонал, 2008. 368 с.

3. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник. 3-тє вид., доп. і перероб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 844 с.

4. Конопліцький В. Л., Філіна Г. І. Економічний словник: тлумачнотермінологічний. К. : КНТ, 2007. 580 с.

5. Великий словник бухгалтера. уклад. В. Кузнєцов, О. Михайленко. 2-ге вид., перероб. і доп. Х. : Фактор, 2005. 532 с.

6. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т. 2 / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : Академія, 2001. 848 с.

7. Семйон В. С. Поняття необоротних активів, їх класифікація та склад. Вісник Житомирського державного технологічного університету: економічні науки. 2019. № 3. С. 161–167.

8.Козенкова В. Д. Моделювання показників оцінки нематеріальних активів промислових підприємств. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2020. № 1. С. 197-–209.

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242.– Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99

10. Романів Р. В., Романів С. Р. Гудвіл підприємства : проблемні питання сутності й оцінки в бухгалтерському обліку. Галицький економічний вісник. 2009. №4. С. 115–119.

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. № 181. Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99.

12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n3610 (дата звернення: 11.03.2019).

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби» : затв. наказом М-ва фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0288-00 (дата звернення: 11.03.2019).

14. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві : Закон України від 16.01.2020 р. № 466-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#Text

15. Про облікову політику : лист Мінфіну України від 21.12.2005 р. № 31- 34000-10-5/27793 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05/sp:java-:max20

16. Сопко В.В, Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю й аналізу: Підручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 260 с.

17. Лехін І.В. Словник іноземних слів / Пер. з німц. – К.: – 1999. – 546с.

18. Крупка Я.Д. Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів. – Тернопіль : Економічна думка, 2000. – 354с;

19. Журавель Г.Л., Крупка Я.Д., Палюх М.С., Гуцайлюк Л.О., Фаріон Т.І.. Бухгалтерський облік: особливості в галузях економіки. – Тернопіль: Економічна думка, 1999. – 449 с.

20. Економічна енциклопедія: В 3-х томах / Ред.кол. Мочерний С.В. та інші. – Київ: Академія, 2000. – 897 с.

21. Швець В. Необоротні активи в системі кругообороту капіталу підприємства / В. Швець, О. Борисюк // Економіка. – 2018. – № 118. – С. 53-55

22. Голов С. Ф. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / С. Ф. Голов. – К.: ФПБАУ, 2004. – 248 с.

23. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: підруч. / В. М. Шелудько. – 2-ге вид., стер. – К., 2013. – 375 с

24. Облік основних засобів - https://www.golovbuh.com.ua/article/7090-oblk-osnovnih-zasobv

25. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV, зі змінами від 24.10.2013 р. № 663-VII.

26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92, зі змінами від 31.05.2012 р. № 658.

27. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Мінфіну України від 28.03.13 р., № 433, зі змінами від 30.12.2013 р. № 1192

28. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України 30.11.99 р. № 291, із змінами від 08.02.2014 р. № 48.

29. Необоротні активи підприємства Вигляд з екрану: https://www.golovbuh.com.ua/article/8147-neoborotn-aktivi-pdprimstva

30. Економічний аналіз: Навчальний посібник / За ред. проф. М. Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2003. – 555 с.

31. Семеген Л. Методика обліку витрат на поліпшення та утримання інших необоротних матеріальних активів / Л. Семеген. Економічний аналіз. – 2010. Випуск 6. – С. 321–325.

32. Пушкар М.С. Фінансовий облік: підручник. – Тернопіль: Картбланш, 2002. – 628 с

Увага! Дані змінюються щоденно. Актуально на 25.01.2023

Повне досьє на кожну компанію України

0 800 309 077
youcontrol.com.ua

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"

Код ЄДРПОУ 25167451

не перебуває в процесі припинення

Входить у групу "Глобино"

Фінансово-майновий стан за 2018 рік*

Актив

Необоротні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Нематеріальні активи	1000	3 300 – 3 400	3 600 – 3 700
первісна вартість	1001	7 200 – 7 300	9 600 – 9 700
накопичена амортизація	1002	3 800 – 3 900	5 900 – 6 000
Незавершені капітальні інвестиції	1005	14 000 – 15 000	9 000 – 10 000
Основні засоби	1010	670 000 – 680 000	1 000 000 – 1 100 000
первісна вартість	1011	1 200 000 – 1 300 000	1 000 000 – 1 100 000
знос	1012	560 000 – 570 000	2 900 – 3 000
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	120 000 – 130 000	140 000 – 150 000
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0

Усього	1095	810 000 – 820 000	1 200 000 – 1 300 000

Оборотні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Запаси	1100	200 000 – 210 000	220 000 – 230 000
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	370 000 – 380 000	360 000 – 370 000
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	11 000 – 12 000	17 000 – 18 000
з бюджетом	1135	10 000 – 11 000	2 600 – 2 700
у тому числі з податку на прибуток	1136	9 800 – 9 900	1 900 – 2 000
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	110 000 – 120 000	46 000 – 47 000
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	74 000 – 75 000	68 000 – 69 000
Витрати майбутніх періодів	1170	79 000 – 80 000	650 – 660
Інші оборотні активи	1190	1 500 – 1 600	3 000 – 3 100
Усього	1195	860 000 – 870 000	720 000 – 730 000

Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Фінансово-майновий стан	1300	1 600 000 – 1 700 000	1 900 000 – 2 000 000

Пасив

Власний капітал	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5 700 – 5 800	5 700 – 5 800
Капітал у дооцінках	1405	280 000 – 290 000	680 000 – 690 000
Додатковий капітал	1410	0	0

Резервний капітал	1415	2 700 – 2 800	2 700 – 2 800
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-240 000...-230 000	-340 000...-330 000
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього	1495	50 000 – 51 000	360 000 – 370 000

Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	53 000 – 54 000	55 000 – 56 000
Довгострокові забезпечення	1520	21 000 – 22 000	27 000 – 28 000
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього	1595	74 000 – 75 000	82 000 – 83 000

Поточні зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	410 000 – 420 000	270 000 – 280 000
товари, роботи, послуги	1615	1 100 000 – 1 200 000	1 100 000 – 1 200 000
розрахунками з бюджетом	1620	15 000 – 16 000	17 000 – 18 000
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	3 800 – 3 900	4 400 – 4 500
розрахунками з оплати праці	1630	14 000 – 15 000	17 000 – 18 000
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2 100 – 2 200	33 000 – 34 000

Усього	1695	1 500 000 – 1 600 000	1 500 000 – 1 600 000
Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Фінансово-майновий стан	1900	1 600 000 – 1 700 000	1 900 000 – 2 000 000

Інформація про фінансові результати за 2018 рік*

Фінансові результати	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 000 000 – 3 100 000	2 000 000 – 2 100 000
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 300 000 – 2 400 000	1 500 000 – 1 600 000
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	-
Валовий:			
прибуток	2090	650 000 – 660 000	490 000 – 500 000
збиток	2095	0	-
Інші операційні доходи	2120	9 200 – 9 300	12 000 – 13 000
Адміністративні витрати	2130	41 000 – 42 000	29 000 – 30 000
Витрати на збут	2150	540 000 – 550 000	380 000 – 390 000
Інші операційні витрати	2180	57 000 – 58 000	30 000 – 31 000
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	17 000 – 18 000	67 000 – 68 000
збиток	2195	0	-
Дохід від участі в капіталі	2200	0	-
Інші фінансові доходи	2220	7 500 – 7 600	3 900 – 4 000
Інші доходи	2240	40 000 – 41 000	34 000 – 35 000

Фінансові витрати	2250	41 000 – 42 000	42 000 – 43 000
Втрати від участі в капіталі	2255	0	-
Інші витрати	2270	33 000 – 34 000	97 000 – 98 000
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	-
збиток	2295	9 600 – 9 700	33 000 – 34 000
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-5 700...-5 600	4 700 – 4 800
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	-
збиток	2355	15 000 – 16 000	37 000 – 38 000

Сукупний дохід	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	400 000 – 410 000	5 700 – 5 800
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	-
Накопичені курсові різниці	2410	0	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	-
Інший сукупний дохід	2445	0	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	400 000 – 410 000	5 700 – 5 800
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	400 000 – 410 000	5 700 – 5 800
Сукупний дохід	2465	390 000 – 400 000	32 000 – 33 000

Елементи операційних витрат	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Матеріальні затрати	2500	2 400 000 – 2 500 000	1 300 000 – 1 400 000
Витрати на оплату праці	2505	290 000 – 300 000	170 000 – 180 000
Відрахування на соціальні заходи	2510	65 000 – 66 000	37 000 – 38 000
Амортизація	2515	87 000 – 88 000	83 000 – 84 000
Інші операційні витрати	2520	140 000 – 150 000	320 000 – 330 000
Разом	2550	3 000 000 – 3 100 000	2 000 000 – 2 100 000

Розрахунок показників прибутковості акцій	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

* Застереження для користувачів!

Аналітична інформація розділу «Фінанси» Системи «YOUCONTROL» (включно з усіма його підрозділами) має виключно рекомендаційний характер. Формування цієї інформації, упорядкування й розташування її складових частин, а також побудова функціональних зв'язків між нею та/або створеними на її основі базами (компіляціями) даних та/або іншою інформацією, є результатом роботи спеціальних програмних засобів.

Аналітична інформація розділу «Фінанси» не замінює наявну офіційну інформацію, не встановлює будь-які факти або обставини, що мають юридичне значення, й не може бути використана як експертні, аудиторські та інші офіційні висновки.

Використання зазначеної інформації будь-якими особами для прийняття управлінських, юридичних, фінансових, організаційних та будь-яких інших рішень, дій або бездіяльності здійснюється ними виключно на власний розсуд і ТОВ «Ю-КОНТРОЛ» за їхні наслідки відповідальності не несе.

YouControl — повне досьє на кожну компанію України

ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ НА YOUCONTROL.COM.UA

© YouControl. All rights reserved

Увага! Дані змінюються щоденно. Актуально на 25.01.2023

Повне досьє на кожну компанію України

0 800 309 077
youcontrol.com.ua

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"

Код ЄДРПОУ 25167451

не перебуває в процесі припинення

Входить у групу "Глобино"

Фінансово-майновий стан за 2019 рік*

Актив

Необоротні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Нематеріальні активи	1000	5 600 – 5 700	2 200 – 2 300
первісна вартість	1001	10 000 – 11 000	10 000 – 11 000
накопичена амортизація	1002	5 000 – 5 100	7 900 – 8 000
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	7 500 – 7 600
Основні засоби	1010	1 000 000 – 1 100 000	920 000 – 930 000
первісна вартість	1011	1 000 000 – 1 100 000	1 100 000 – 1 200 000
знос	1012	2 900 – 3 000	200 000 – 210 000
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	140 000 – 150 000	140 000 – 150 000
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	290 – 300	880 – 890

Усього	1095	1 200 000 – 1 300 000	1 000 000 – 1 100 000

Оборотні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Запаси	1100	220 000 – 230 000	220 000 – 230 000
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	350 000 – 360 000	440 000 – 450 000
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	24 000 – 25 000	8 700 – 8 800
з бюджетом	1135	1 900 – 2 000	460 – 470
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 900 – 2 000	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	36 000 – 37 000	14 000 – 15 000
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	43 000 – 44 000	120 000 – 130 000
Витрати майбутніх періодів	1170	650 – 660	1 300 – 1 400
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього	1195	680 000 – 690 000	810 000 – 820 000

Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Фінансово-майновий стан	1300	1 900 000 – 2 000 000	1 900 000 – 2 000 000

Пасив

Власний капітал	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5 700 – 5 800	5 700 – 5 800
Капітал у дооцінках	1405	580 000 – 590 000	580 000 – 590 000
Додатковий капітал	1410	0	0

Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-350 000...-340 000	-300 000...-290 000
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього	1495	240 000 – 250 000	280 000 – 290 000

Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	96 000 – 97 000	84 000 – 85 000
Довгострокові кредити банків	1510	0	110 000 – 120 000
Інші довгострокові зобов'язання	1515	37 000 – 38 000	41 000 – 42 000
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього	1595	130 000 – 140 000	240 000 – 250 000

Поточні зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	270 000 – 280 000	4 500 – 4 600
товари, роботи, послуги	1615	1 100 000 – 1 200 000	1 200 000 – 1 300 000
розрахунками з бюджетом	1620	17 000 – 18 000	19 000 – 20 000
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	3 700 – 3 800
розрахунками зі страхування	1625	4 400 – 4 500	4 900 – 5 000
розрахунками з оплати праці	1630	17 000 – 18 000	20 000 – 21 000
Поточні забезпечення	1660	27 000 – 28 000	33 000 – 34 000
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	35 000 – 36 000	1 300 – 1 400

Усього	1695	1 500 000 – 1 600 000	1 300 000 – 1 400 000
Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Фінансово-майновий стан	1900	1 900 000 – 2 000 000	1 900 000 – 2 000 000

Інформація про фінансові результати за 2019 рік*

Фінансові результати	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 200 000 – 3 300 000	3 000 000 – 3 100 000
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 400 000 – 2 500 000	2 300 000 – 2 400 000
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий:			
прибуток	2090	740 000 – 750 000	650 000 – 660 000
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	16 000 – 17 000	9 200 – 9 300
Адміністративні витрати	2130	50 000 – 51 000	41 000 – 42 000
Витрати на збут	2150	640 000 – 650 000	540 000 – 550 000
Інші операційні витрати	2180	47 000 – 48 000	57 000 – 58 000
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	19 000 – 20 000	17 000 – 18 000
збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	37 000 – 38 000	7 500 – 7 600
Інші доходи	2240	40 000 – 41 000	40 000 – 41 000

Фінансові витрати	2250	26 000 – 27 000	41 000 – 42 000
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	3 400 – 3 500	33 000 – 34 000
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	67 000 – 68 000	0
збиток	2295	0	9 600 – 9 700
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 000...-23 000	-5 700...-5 600
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	43 000 – 44 000	0
збиток	2355	0	15 000 – 16 000

Сукупний дохід	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	400 000 – 410 000
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	400 000 – 410 000
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	400 000 – 410 000
Сукупний дохід	2465	43 000 – 44 000	390 000 – 400 000

Елементи операційних витрат	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Матеріальні затрати	2500	1 800 000 – 1 900 000	2 400 000 – 2 500 000
Витрати на оплату праці	2505	360 000 – 370 000	290 000 – 300 000
Відрахування на соціальні заходи	2510	110 000 – 120 000	65 000 – 66 000
Амортизація	2515	200 000 – 210 000	87 000 – 88 000
Інші операційні витрати	2520	380 000 – 390 000	140 000 – 150 000
Разом	2550	2 800 000 – 2 900 000	3 000 000 – 3 100 000

Розрахунок показників прибутковості акцій	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	-

* Застереження для користувачів!

Аналітична інформація розділу «Фінанси» Системи «YOUCONTROL» (включно з усіма його підрозділами) має виключно рекомендаційний характер. Формування цієї інформації, упорядкування й розташування її складових частин, а також побудова функціональних зв'язків між нею та/або створеними на її основі базами (компіляціями) даних та/або іншою інформацією, є результатом роботи спеціальних програмних засобів.

Аналітична інформація розділу «Фінанси» не замінює наявну офіційну інформацію, не встановлює будь-які факти або обставини, що мають юридичне значення, й не може бути використана як експертні, аудиторські та інші офіційні висновки.

Використання зазначеної інформації будь-якими особами для прийняття управлінських, юридичних, фінансових, організаційних та будь-яких інших рішень, дій або бездіяльності здійснюється ними виключно на власний розсуд і ТОВ «Ю-КОНТРОЛ» за їхні наслідки відповідальності не несе.

YouControl — повне досьє на кожну компанію України

ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ НА YOUCONTROL.COM.UA

© YouControl. All rights reserved

Увага! Дані змінюються щоденно. Актуально на 25.01.2023

Повне досьє на кожну компанію України

0 800 309 077
youcontrol.com.ua

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"

Код ЄДРПОУ 25167451

не перебуває в процесі припинення

Входить у групу "Глобино"

Фінансово-майновий стан за 2020 рік*

Актив

Необоротні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Нематеріальні активи	1000	2 212	2 251
первісна вартість	1001	10 156	11 632
накопичена амортизація	1002	7 944	9 381
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7 581	20 629
Основні засоби	1010	926 738	957 914
первісна вартість	1011	1 129 694	1 322 304
знос	1012	202 956	364 390
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	149 659	149 659
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	882	14 689

Усього	1095	1 087 072	1 145 142

Оборотні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Запаси	1100	222 659	216 757
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	446 574	430 377
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 799	10 111
з бюджетом	1135	469	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	14 289	138 506
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	122 911	63 141
Витрати майбутніх періодів	1170	1 365	1 461
Інші оборотні активи	1190	0	579
Усього	1195	817 960	951 105

Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Фінансово-майновий стан	1300	1 905 032	2 096 247

Пасив

Власний капітал	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5 795	5 795
Капітал у дооцінках	1405	582 272	578 447
Додатковий капітал	1410	0	0

Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-298 388	-91 755
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього	1495	289 679	492 487

Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	84 143	84 143
Довгострокові кредити банків	1510	118 400	19 459
Інші довгострокові зобов'язання	1515	41 097	47 390
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього	1595	243 640	150 992

Поточні зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	4 540	2 456
товари, роботи, послуги	1615	1 276 691	1 304 149
розрахунками з бюджетом	1620	19 882	39 029
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 776	16 983
розрахунками зі страхування	1625	4 974	5 981
розрахунками з оплати праці	1630	20 719	25 237
Поточні забезпечення	1660	33 686	34 673
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1 325	30 505

Усього	1695	1 371 713	1 452 768
Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Фінансово-майновий стан	1900	1 905 032	2 096 247

Інформація про фінансові результати за 2020 рік*

Фінансові результати	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 378 716	3 236 743
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 548 204	2 488 116
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий:			
прибуток	2090	830 512	748 627
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	25 913	16 454
Адміністративні витрати	2130	43 190	50 009
Витрати на збут	2150	738 558	647 954
Інші операційні витрати	2180	62 266	47 850
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	12 411	19 268
збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	294 053	37 532
Інші доходи	2240	8 078	40 589

Фінансові витрати	2250	10 915	26 719
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	33 025	3 433
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	270 602	67 237
збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-67 025	-23 793
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	203 577	43 444
збиток	2355	0	0

Сукупний дохід	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-3 825	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-3 825	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-3 825	0
Сукупний дохід	2465	199 752	43 444

Елементи операційних витрат	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Матеріальні затрати	2500	2 331 770	1 825 469
Витрати на оплату праці	2505	407 903	361 495
Відрахування на соціальні заходи	2510	90 305	114 526
Амортизація	2515	166 280	204 576
Інші операційні витрати	2520	428 654	385 002
Разом	2550	3 424 912	2 891 068

Розрахунок показників прибутковості акцій	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

* Застереження для користувачів!

Аналітична інформація розділу «Фінанси» Системи «YOUCONTROL» (включно з усіма його підрозділами) має виключно рекомендаційний характер. Формування цієї інформації, упорядкування й розташування її складових частин, а також побудова функціональних зв'язків між нею та/або створеними на її основі базами (компіляціями) даних та/або іншою інформацією, є результатом роботи спеціальних програмних засобів.

Аналітична інформація розділу «Фінанси» не замінює наявну офіційну інформацію, не встановлює будь-які факти або обставини, що мають юридичне значення, й не може бути використана як експертні, аудиторські та інші офіційні висновки.

Використання зазначеної інформації будь-якими особами для прийняття управлінських, юридичних, фінансових, організаційних та будь-яких інших рішень, дій або бездіяльності здійснюється ними виключно на власний розсуд і ТОВ «Ю-КОНТРОЛ» за їхні наслідки відповідальності не несе.

YouControl — повне досьє на кожну компанію України

ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ НА YOUCONTROL.COM.UA

© YouControl. All rights reserved